

Reiniciáanse as obras na Casa da Cultura cunha nova fase

Unha das actuacións prioritarias no mandato do executivo local pasou de ser un sono a unha realidade palpable coa contratación do proxecto da futura sala de exposicións que albergará a Casa da Cultura.

Logo de cinco anos do seu derrube e de parón nas obras, a Deputación de A Coruña deu luz verde para pór en marcha a primeira fase de ampliación do inmoble. Este organismo provincial bloqueara o avance na súa recons-

trucción ao atopar carencias e deficiencias técnicas no proxecto remitido polo anterior goberno. As melloras contarán cun prazo de execución de medio ano e un investimento de 390.000 euros.

Esta obra que asemellaba interminable xa levaba un investimento de 931.000 euros aínda así o seu remate completo demoraráse posto que o custo a pagar é moi alto: máis de un millón e medio de euros. **P3**

MELIDE

Incertidumbre ante o posible peche da piscina climatizada . A actual concesionaria da xestión deste servizo municipal deixará a instalación en outubro. O Concello está a buscar unha nova empresa que se encargue do seu funcionamento **P5**

COMARCAS

O local veciñal de Visantón celebra a súa inauguración . O *Noso Lar* por fin abreu as súas portas logo de intensos meses de traballo. Á súa apertura asistiu a delegada do rural , Olga García Agra, e o director de Desenvolvemento Comarcal, Emilio Martínez **P8**

EMPRESA E COMERCIO

ASETEM-CCA organiza xunto co Concello o II Mercamelide. Trála boa acollida da súa primeira edición, o Pazo de Congressos voltou a albergar a segunda edición desta feira de oportunidades do comercio melidense que se saldou cun gran éxito en vendas e afluencia de público **P12**

DEPORTES

O XXVIII Torneo Fútbol Sala de verán volta a triunfar entre o público. Durante todo o mes de agosto compitiron máis de tinta equipos de diferentes municipios no Polideportivo. Os afeccionados a este deporte encheron as gradas durante tódalas xornadas para non perderse os encontros entre os diferentes rivais **P17**

San Caralampio unha festa de cor vermello

Outro ano máis chegou á vila a celebración da única festa profana que conta o municipio na tempada estival: o San Caralampio.

As rúas da zona de viños, centro neurálxico do festexo, ategose de centos de persoas que se deron cita alí para divertirse neste día festivo a

base de beber viño e bailar sen parar ao son das charangas que acudiron ao evento. Por unha soa xornada Melide tiñeuse de cor vermello, como si da selección española se tratase, no seu chán, nas paredes e, sobre todo, nas camisetas das diferentes peñas por mor do licor dos deuses: o viño **P16**

Editorial

Estampa denigrante para a vila

Como moitos dos veciños lembrarán hai uns meses, en febreiro concretamente, o Concello puxo en vixencia un regulamento municipal de venda ambulante coa finalidade de ordear o mercado dominical. Nembargantes neste caso non se pode dicir que houbo un antes e despois senón que todo segue igual como si non existirá a normativa.

ASETEM-CCA, por exemplo, non vemos a función que realiza o suposto encargado do mercadillo que segundo o regulamento velaría pola reordenación, colocación dos postos e inspección. Os tenderetes son os mesmos, están no mesmo lugar e non digamos xa nada dos top manta que hai, que todos sabemos que estes

últimos son ilegais. Nós preguntámonos e ¿isto chámase reubicación e inspección?, nós só lle podemos dar un nome: todo igual como tódolos anos.

O regulamento tamén expresaba que non taparían os escaparates dos nosos comercios locais pero a realidade é que os veciños seguen a ter que andar por detrás do posto de turno para entrar nos nosos negocios. E ¿onde vai que se expidían novas autorizacións para haber máis diversificación de sectores como o da artesanía e limitar a multiplicación dos mesmos postos?, si todo segue a ser roupa ou zapatos a non ser que a artesanía sexan os reloxo, radios ou bolsos que venden os de sempre.

Podíamos falar moitas outras cousas pero o que máis está a indignar aos veciños, e a ASETEM-CCA como melidenses que somos, é o pouco control que existe do lixo que deixan os feriantes esparrallados polas rúas despois do desmantelamento dos seus negocios. Saímos os domingos despois de xantar a tomar una café ou pasear e non atopamos máis que bolsas, restos de comida... botadas no chán ás cinco do serán. ¿Qué estampa e imaxe de limpeza lle estamos dando da vila, sobre todo, aos que veñen de fóra a pasar os fins de semana ou aos peregrinos? En fin o regulamento está ahí pero a súa aplicación semella que se foi de viaxe.

Cerne Terra de Melide

Edición dixital en www.asetem.com

Publicación mensual de distribución gratuíta. 2.000 exemplares.

DIRECCIÓN E REDACCIÓN: Ángeles Buján Ramos

EDICIÓN: Asociación de Empresarios Terra de Melide (A.S.E.T.E.M)

ENDEREZO: R/ Lino Sexto Sánchez 9, Melide (A Coruña)

Telf. e Fax: 981506188 Correo electrónico: info@asetem.com

COLABORACIÓNS: Xosé Domingos Fuciños, Daniel Roibás, Lois Praderas

AGRADECIMENTOS: Jorge Sangiao, Mª Pilar López

IMPRESIÓN: Norprensa S.A.

DEPÓSITO LEGAL: LU-456-05

Cerne Terra de Melide non se responsabiliza das opinións manifestadas polos seus colaboradores

Tribuna de opinión

Educación civil

JOSÉ ANTONIO RODRÍGUEZ ÁLVAREZ

O San Caralampio xa non asemella ser a festa que era hai tempo onde os amigos nos xuntabamos para compartir un día especial na vila acompañados polo viño, símbolo deste festexo, pero que degustabamos con moderación para divertirnos un pouco máis. Agora perdeuse o espírito deste festexo, as rúas da zona dos viños atégáse de xóvenes, algún aínda nenos con catorce anos, que máis que ir a divertirse teñen o concepto de que é a xornada ideal para beber sen desmesura e embriagarse ata o límite sen que nadie lles chame a atención.

Os pais que loitamos por inculcar valores aos nosos fillos dunha vida saudable na que eviten vicios, como consumir o alcol en exceso para que non chegan a estragar a súa vida adulta caendo na drogodependencia do alcoholismo, vemos neste senso toda a educación que lles proporcionamos botada polo chán. Todo porque con festas deste tipo os rapaces pensan que beber sin control é sinónimo de festexo. Nós os pais non podemos andar ese día todo o rato tralos nosos fillos pero os políticos podían evitar que isto acontecese establecendo unhas medidas de control e vixilancia, poñendo freo a este desfase para mudarlles a mentalidade, e así educalos civilmente, de como hai que celebrar realmente o San Caralampio. Pero sen embargo non o fan, ¿qué pasa é que teñen medo a perder futuros votantes?. É una pena esta pasividade dos gobernantes porque eles gañarán máis votos nas urnas pero non pensan que nós estamos a perder; e botar pola borda, a vida saudable que queremos para os nosos fillos que serán os futuros cidadán desta vila.

MYH NOR
MORTEROS Y HORMIGONES

CENTRAL:

Fernando González nº 4 - 3º Dcha
15004 A CORUÑA

Tel: 981 173 616 Fax: 981 602 120

PLANTA LA CORUÑA

Ctra. La Coruña - Corballo, km. 3
15008 A Coruña

Tel: 981 294 297 Fax: 981 294 297

PLANTA MONTESALGUEIRO

Ctra. Nacional VI, km. 555

Aranga - A Coruña

Tel: 981 789 338 Fax: 981 789 338

PLANTA MELIDE

Pol. Industrial Madanela, porc. 30
Melide - A Coruña

Tel: 981 507 891 Fax: 981 507 891

AUTOCONTROL DE CALIDAD CON SUPERVISIÓN EXTERNA

Catasol, Rosalía de Castro, Agueiros e viais de Furelos son algúns dos beneficiarios

Iniciáse o acondicionamento de oito rúas da vila e varios viais ruais

Estas melloras recibirán un investimento total de máis de 243.000 euros

O Concello de Melide acordou nunha Xunta de Goberno Local adxudicar catro dos proxectos incluídos no Plan de Servizos e Obras (POS) 2.008 da Deputación de A Coruña. As obras comenzarán en breve en varias das rúas centricas do municipio e contarán cun orzamento global de máis de 243.000 euros.

A execución das obras serán levadas a cargo polas empresas *Leonardo Miguez e Filloy*. A primeira firma constructora encargárase dos traballos de adecuación das rúas Catasol e Furelos por un importe de 109.000 euros e 31.500, respectivamente. A segunda contratista centraráse nas reformas das rúas Rosalía de Castro, por 71.300 euros, e Agueiros con 31.200. A

Vista xeral da rúa Rosalía de Castro

realización destes acondicionamentos repercutirá nunha importante mellora das infraestruturas viais melidenses porque cadaun dos proxectos atinxe non só a unha rúa, senón tamén a unha ampla zona de influencia da mesma. Así, por exemplo, a actuación na rúa Rosalía de Castro tamén implicará melloras nas de Alfonso Castela, Fernández Flórez, Pardo Bazán, Joaquín Gundín Inocencio Fuciños, Novoa Santos e

Boimorto. En total, máis de 2.700 metros cadrados nos que se amañará o firme, revisaráse a instalación eléctrica para mellor iluminación e, nalgúns tramos, construíranse beirarrúas.

O proxecto de Furelos tamén suporá a reforma dos viais en tres zonas: Furelos, Petos e Castro. Nestes lugares, ademais da reposición do firme, efectuaráse unha limpeza das cunetas para o correcto desague das augas pluviais.

Industria financiará unha depuradora para o polígono industrial da Madanela

A consellería de Industria e Innovación achegará o 75 por cen para unha estación depuradora que se construírá no parque empresarial, dotando así a zona dun servizo de saneamento. Esta subvención acadouse despois de que o titular do departamento autonómico, Fernando Blanco, asinase un convenio de colaboración co Concello para mellora do seu polígono industrial. O Custe total desta actuación ascende a 366.000 euros en total, presuposto que se distribuíra en dous exercicios anuais, entre o 2008 e 2009, de 183.022 euros, que empezarán aportase nesta anualidade.

O plan céntrase na instalación dunha depuradora compacta cun reactor de tipo físico-químico por flotación. Tamén se levarán a cabo outras melloras de carácter complementario á infraestrutura como son a dotación dunha balsa de regulación do caudal e dispositivos periféricos (caudalímetros, bombos e desbastes). Con esta actuación acadarase solventar unha das prin-

cipais carencias que as empresas ubicadas na Madanela viñan a reivindicar dende hai tempo como é o servizo de saneamento.

O PP crítica a situación industrial

Por outra banda, referente tamén ao parque empresarial noutro eido, o PP chegou a conclusión de que a *industria fluxen de Melide*. O deputado parlamentario do grupo popular, Bernardo Tahoces, realizou unha xuntanza na vila coa agurpación popular para analizar esta situación. A conclusión foi que dun ano a esta parte pasouse de ter o dobre de demanda empresarial que de oferta do chán industrial ao ter máis do 50% do solo sen vender. Esta situación segundo os populais ven provocada pola suba do *prezo por metro cadrado de 30 euros co PP aos 60 que se estableceron agora, fronte aos 45 euros de Palas de Rei, por exemplo*. De feito, moitas empresas prefiriron ubicarse neste último polo seu abaratamento fluxindo así de Melide.

Adxudicadas as melloras de reforma do parque do edificio Multiusos

O Concello xa adxudicou o proxecto de reforma da praza do edificio Multiusos á empresa *Marco y Proyectos de Arousa S.L.* Esta firma foi a que gañou o concurso de licitación ao presentar a mellor oferta económica, pasando do investimento da proposta inicial de 121.000 euros aos 97.000 euros. Desta última coantía, a Consellería da Presidencia da Xunta achegará a cantidade de 89.539 euros.

A actuación, que se deberá completar no prazo dun mes e medio, consistirá na remodelación da área de xogos infantís, ubicada na parte traseira do Multiusos. As melloras desta zona infantil abrangerán a distribución de dúas áreas de xogos, diferenciadas segundo as idades, unha nova para os máis peque-

ños da vila e outra, o actual parque, para os entre 6 e 12 anos. Ámbos recintos serán cercados cunhas vallas de 0,80 cm de altura, para maior seguridade, e serán dotadas de novo material urbano. Tamén implantaráse un novo pavimento amortiguador adaptado á normativa vixente. As obras no seu entorno consistirán no seu axirdanamento e a reposición do arborado, así como a colocación de bancos e papeleiras.

Desbloqueio da paralización das obras da Casa da Cultura coa a contratación das melloras para unha nova fase

A Xunta de Goberno local aprobou o inicio do expediente de contratación do proxecto da futura sala de exposicións que albergará o edificio da Casa da Cultura de Melide, unha obra que está valorada en 390.000 euros. A financiación está incluída no Plan de Cooperación Provincial 2007 (PCP) e que aportará a Deputación de A Coruña, encargada deste programa.

O proxecto, baixo o título *Acondicionamento da sala de exposicións da Casa da Cultura*, xa fora remitido ao organismo provincial polo anterior Goberno melidense pero foi rexeitado polas carencias e deficiencias técnicas que presentaba o mesmo. Por mor da denegación desta proposta, o actual executivo do Concello redactou hai meses un novo pro-

Imaxe da antiga Casa da Cultura antes de ser derrubada

xecto que desta vez si aceptou a Deputación. Así esta actuación suporá a posta en marcha desta primeira fase do inmoible, coa que se reanudar a mpliación do inmoible, e que se executará nun prazo de seis meses.

Para o equipo de goberno esté era un dos retos infraestruturais máis prioritarios neste mandato posto que o edificio levaba cinco anos derrubado e *é unha infraestrutura cultural moi necesaria na vila,*

asegurou a alcaldesa, Socorro Cea. Nembargantes, dende o Concello non agochan a súa preocupación polo investimento que vai supór rematala e que ascende a máis de 1,5 millóns de euros.

A Casa da Cultura foi derrubada no 2002 polo anterior goberno para a súa ampliación pero esta asemelleba interminable xa que non se remataba levándose investida nela 931.000 euros e cinco anos de obras

Iniciáanse as obras de saneamento de augas residuais en Folladela

Folladela será a seguinte parroquia que se beneficiará do saneamento das augas que o Concello está a levar a cabo en diferentes zonas rurais e rúas céntricas da vila que carecían deste servizo básico para a poboación. A Xunta do Goberno Local aprobou a adxudicación desta mellora nesta localidade do agro de cento cincuenta habitantes. A empresa local *Leonardo Miguélez* é a encargada de executar as obras que contan cun presuposto de 61.180 euros e que terán un prazo para a súa execución de tres meses. Aparte da rede de sumistación de augas, instalaráanse colectores de saneamento e tres fosas asépticas.

A carencia deste servizo rural no agro é unha das fortes apostas do Concello, a primeira parroquia en contar con esta mellora foi o lugar da Gareia e están pendentes a adxudicación desta infraestrutura As Varelas. Nesta mesma liña o Concello instalou tamén sumidores no lugar do Raído e desensentaronse actuacións de saneamento no Ribeiro, pretencente Os Ánxeles. En Santa María estase a agardar pór en funcionamento un transformador para pór en marcha o seu saneamento.

Este San Roque salientou por unha loita musical por mor de que a orquestra e a banda de Melide non abrirán as festas

O Concello provoca moito ruído nas críticas e pouco apoio á orquestra sinfónica e á banda municipal

Despois dunha década inaugurando o gran festexo da vila de verán a formación musical de Vázquez Arias ficou no banquiño este ano

A pugna para que a orquestra Sinfónica abra as festas do San Roque, como viña a ser habitual dende hai dez anos, xa se xerminou nun pleno que se celebrou a principios de agosto.

Nesta sesión plenaria, que asemellaba un pleito, enfrontáronse os membros do agrupación Popular, como parte defensora, e o executivo local (BNG-PSOE) como acusación. Ante as preguntas na moción da voceira do partido popular, Ánxeles Vázquez, do porqué a Orquestra Sinfónica non inauguraba este ano as festas alegando que *cremos que dende o goberno municipal non se está potenciando a pesares de ser calificada polos críticos como unha das tres mellores de toda Galiza*. O concelleiro nacionalista de Festas, Antonio Díaz, respondía que *non chegamos a un acordo económico*. Díaz ratificaba a súa explicación declarando que *existían un custo preto aos 60.000 euros pola actua-*

ción e non acadamos esa financiación. O debate desta cuestión durou preto de tres cuartos de hora concluíndoa a alcaldesa, Socorro Cea, porque *a moción inclúe aspectos xa fóra do ámbito municipal*. Con este encontro asemellaba que a cuestión ficaba rematada: a agrupación musical non actuaría este ano polo elevado presuposto que esixía. Respecto a cantidade monetaria, este xornal puido acceder a unha fonte en off que nos relatou que *era certo que a formación cobraba esta cantidade porque era na vila onde se tiña a honra de estrear a actuación da súa xira Gallaecia pero que si o Concello pidirá unha repetición de outros concertos, o prezo rebaxaríase*.

Nembargantes o campo de batalla xa estaba preparado e o PP expresou, días despois e antes do gran acontecemento estival, que non admitía esta decisión xa que a orquestra atraía a moitos visitantes á localidade por posuír un gran prestixio fóra de do municipio. Así lembraban na súa nota de prensa que *o seu director e os seus músicos levaron por España, Galiza e Portugal o nome de Melide e encheron artigos de prensa na que os críticos loubaban o seu boquefacer*. Asemesmo aseguraban que a

A Banda Municipal tocando polas rúas noutro tempo

día de hoxe Vázquez Arias non fora recibido pola alcaldesa para explicarlle os motivos polos cales non querían que actuasen e remataban afirmando que agardaban que esta decisión non fora o comenzo da súa destrución, algo que todos lamentamos.

A Banda municipal foi outra das vítimas que caeu nesta guerra musical. A pesares de figurar como participante no programa e cartazs das festas, tampouco actuou. A voceira do PP afirmou estar convencida de que *as dúas formacións nadas no Conservatorio están sufrindo sen dúbida algunha unha persecución política e afirmou que* o seu grupo viase na obriga de condear o sucedido coa banda. Tamén calificou de impresentable que o Concello o puxera nos cartazs cando no mes de xuño despedíuse ao seu director que agora está en paro e non podían en

consecuenci actuar.

O Concello respostou ás críticas

O Concello non dubidou en responder as críticas do PP asegurando que con elas o que querían era crear unha polémica. O equipo de goberno manifestou que responsabilizaba a Vázquez Arias de todo o acontecido xa que *está é director, non só da Orquestra Sinfónica, senón tamén presidente da Asociación Cultural e Musical Melidá que é a que xestiona a Banda*. Segundo o Concello *trátase dunha clara vinganza de Vázquez Arias porque non contratarán á súa orquestra e el ordeou expresamente ao director que non actuase nas festas a pesares de ser o desexo maioritario dos músicos que a integran*. Respecto ao despedido do dirixente da Banda, o Concello afirmou que *era totalmente falso xa que era simplemente o remate dun contrato anual que vencía o 30 xuño*.

O colectivo de inmigrantes da vila dispón dun servizo de atención as súas inxerencias administrativas

A Concellería de Benestar e Igualdade organizou un servizo de información e asesoramento á poboación inmigrante e emigrante para facilitar a integración dos mesmos, tanto na vida laboral como Social, entre a vecindade melidense. O concello xestionou esta iniciativa ante a prespectiva da cantidade de habitantes estranxeiros que cada vez escollen Melide como o seu lugar de residencia. Este novo servizo atopase no Centro Social onde este segmento da poboación, atendidos pola asociación *Ecos do Sur*, poderán recibir gratuitamente todo tipo de orientación que demanden. A través deste punto informativo os inmigrantes ou emigrantes

retornados poderán resolver as súas dúbidas sobre xestións administrativas, como obter a nacionalidade, visados, homologacións de títulos estranxeiros, acadar permisos de residencia ou a súa renovación, etc. Ademais estes usuarios tamén poderán consultar cuestións de tipo social, que a cotío deben afrontar, como a reguración familiar, trámites para a celebración de matrimonios ou mellorar as relacións paternofiliais.

O Centro Social melidense atenderá ás inxerencias deste colectivo todos os últimos martes de cada mes ata novembro. O seu horario de atención ao público será polas tardes de 4 a 8.

A docencia do Conservatorio municipal no ollo do furacán

No mes de agosto o Concello sacou a concurso 11 prazas para a contratación de profesores do Conservatorio de Melide para impartir clases no vindeiro curso académico. Neste ano a oferta pública para a docencia no centro foron de 6 prazas menos que o anterior, para o equipo do goberno os criterios que respondían a este recorte na prantilla docente eran para *adaptarse realidade do Conservatorio*. No intre de realizar a convocatoria, o Consitorio previamente realizou un seguimento no que se valorou principalmente o número de alumnos rexistrados ademais de comprobar que o centro *tiña contratados catro monitores que impartían clases sin estar facultados pola lexislación vixente para desempeñar esta función*.

Ao remate de facerse as probas selectivas aos aspirantes os postos, a voceira do Partido Popular, Ánxeles

Vázquez, anunciou que solicitaría un pleno extraordinario para pedir explicacións ao executivo local (BNG-PSOE) polas *irregularidades detectadas polos profesores na nova convocatoria para este curso*. Os populares criticaban o caos que se estaba a provocar polas denuncias de quince destes docentes tralo concurso que non se axustaba *á legalidade non respetando así os seus dereitos*. Neste senso, o profesorado consideraba que *non se estaban convocando todas as prazas que deberían saír*, motivo que levou ao colectivo afectado a impugnar as bases e *decidir trasladalas ao Xulgado*. Ademais ao PP aseguraba que por mor deste conflito estabábase a *provocar que non se realicen os exames de setembro aos alumnos e reclamaban xa unha solución para evitar manchar o prestixio có que contaba ata o de agora o centro e o*

profesorado de Melide.

O Concello non se demorou en saír o paso facendo público porque decidiron restar as seis prazas para contratar ao colectivo docente do Conservatorio. O equipo de Goberno decidiu desvelar, xa para zanzar os comentarios en contra deles, que esas seis personas eran contratadas dende hai tempo *ano tras ano para impartir clases pero que en realidade facían só traballos para a Orquestra Sinfónica*. A situación calificouse de grave pois a contratación destes seis docentes, que no exercían como tal, *supuxo un gasto para as arcas municipais nos seus soldos de 52.382 euros*. Foi esta a razón pola que o Concello ofertou 11 prazas no canto das 17 que viñan sendo habitual. Tamén recalcou que nos anos anteriores recibíase críticas da Secretaría e Intervención municipais pois *estabanalles que sempre se presentarán o mesmo número de aspirantes que prazas se ofertaban e con salarios diferentes por desempeñar o mesmo cargo*.

A posibilidade de peche da piscina provoca un pequeno tsunami entre os usuarios da instalación

Ante a decisión da empresa encargada do seu mantemento de abandonar a súa xestión, por falta de apoio municipal, varios socios xuntáronse para amosar aos partidos municipais o seu malestar pola posible carencia deste servizo en breve

Un grupo de usuarios das instalacións da piscina climatizada de Melide foron os primeiros en alertar da situación que estaba a acontecer na instalación á que a cotío asían para practicar deporte. En primeiro lugar demandaban unha mellora dalgunhas deficiencias que presentaba o edificio, como o mal funcionamento do sistema de ventilación ou que a temperatura da auga do vaso da piscina baixará considerablemente en graos.

Tamén, os veciños que gozaban desta infraestrutura xa estaban a apreciar hai tempo recortes nos servizos por parte da empresa XEDGA S.L., encargada da xestión da piscina municipal. Ante as reivindicacións que varios socios presentaron á firma concesionaria sobre esta rebaixa na participación de actividades, a resposta da xerencia da mesma foi que có pago da cuota mensual de 18,47 euros, esta

cantidade non abrangaba para desfrutar de tódalas prestacións que ata entón si que entraban dentro desta tarifa. Tamén máis tarde, a empresa comunicoulles que o horario de atención ao público no mes de setembro diminuíría na súa apertura, pasando das 8:30 a abrir ás 10:30.

Ante este desconcerto, e vendo que as reclamacións ante a concesionaria non daban ningún froito, un grupo de usuarios decidiuse a manter unha xuntanza coa alcaldesa melidense para pedir solucións. Neste encontro descubriron a sorpesa de que XEDGA ía deixar a xestión da instalación en setembro, segundo lles transmitiu a rexedora.

Ante esta situación os socios reuníronse tamén coa voceira do PP na súa loita porque non pechará este servizo que tanta demanda e acollida ten entre a vecindade da

vila.

O PP: pide explicacións do cese da empresa ao Concello

Unha vez coñecida esta situación polo grupo popular, este puxose en contacto có Concello para solicitar unha explicación dos motivos polo que a empresa concesionaria deixaba a xestión. A alcaldesa de Melide afirmou descoñecer as causas deste problema, xustificación que a agrupación popular lamentou posto que o seu partido sabía que XEDGA *ten presentado escritos no rexistro municipal anunciando a súa decisión de abandonar a concesión o vinderiro 30 de setembro e levan denunciando dende decembro as deficiencias da piscina*, asegura a voceira popular, Ánxeles Vázquez. Ademais o comunicado do PP engade que *nós levamos meses instando ao goberno local a resolver este problema para*

A natación é un dos deportes que máis practican os veciños *garantir á cidadanía o poder seguir desfrutando deste da piscina municipal, e máis, no pleno de xullo preguntoulle á rexedora que medidas ía adoptar respecto á instalación.*

O Concello: busca nova empresa

O equipo de goberno de Melide informou, mediante unha nota de prensa, que XEDGA informará en agosto ao Concello *a súa decisión empresarial e voluntaria* de deixar a prestación deste servizo. Momento no que o executivo local iniciou os trámites para o concurso dunha nova firma para que no momento do cese da anterior a instalación deportiva continuará xestionada e tamén tódalas actividades que nela se levan nela cabo como a realización de exercicio no ximnasio có que conta o edificio. Deste xeito, dende o Concello quería

transmitirse unha mensaxe de tranquilidade aos usuarios *para garantir o funcionamento e continuidade da piscina. Este é un servizo que é de xustiza que este atendido polos mellores profesionais e a vecindade ten que dispor dunha instalación de mellor calidade e cos mellores servizos*, manifestou a alcaldesa, Socorro Cea.

Nembargantes, o Partido Popular criticou que *cómo íase a quitar a concurso unha concesión cando se lle adebeda 77.000 euros a XEDGA en concepto de reparación de danos que realizou esta concesionaria, ademais de que aínda están sen aprobar os presupostos do presente ano.*

A mediados deste mes o equipo de goberno adiantou que a piscina seguiría aberta en outubro xa que aínda están elaborando o pliego de condicións para a contratación da nova empresa.

O grupo de parlamentarios do PSdeG xuntáanse na vila para preparar unha das súas sesións plenarias do Parlamento

O grupo de deputados que representan ao PSdeG no Parlamento de Galiza achegáronse ata Melide para realizar unha reunión de traballo sobre os temas que ían tratar no seguinte pleno ordinario da Cámara Galega.

No municipio foron recibidos por representantes do partido socialista como o Secretario Comarcal, José Antonio Prado, o alcalde de Toques, Miguel Buján, os concelleiros de Santiso, Daniel Roibás e Inés Cajide Val e mailo tenente da alcaldesa melidense, Manuel Prado Puga. Unha vez todos reunidos desprazáronse ao Multiusos onde tería lugar a preparación da sesión plenaria. Pero antes de comenzar a xuntanza de traballo, o voceiro do grupo parlamentario, Ismael Rego, realizou unha rolda de prensa na que sinalou que *este*

Os parlamentarios posas *cós representantes comarcais tipo de reunións están enmarcadas dentro do encargo realizado por Touriño de traballar apegados aos cidadáns e así achegarse un pouco máis a realidade social do noso territorio.*

Despois da reunión dos deputados a porta pechada, estes racharon o protocolo e acudiron *cós anfitrións comarcais a tomar uns viños na zona antiga e de paso*

O grupo visitou a zona dos viños coñecer un pouco da historia da vila. A xomada rematou cun xantar no Xaneiro de Toques.

Os alcaldes da bisbarra unidos para que A-54 mude de trazado

A plataforma veciñal *Autovía por Melide* xunto cos alcaldes de toques, Miguel Buján, o de Santiso, Ovidio Leyva e a rexedora melidense, Socorro Cea, participaron nunha assemblea informativa cara os veciños para explicarlles a gran posibilidade de que o corredor da vía de alta capacidade pase definitivamente pola comarca.

Os representantes do colectivo cidadán non agochaban a súa ilusión de que o trazado da A-54 transcorra preto de Melide grazas aos informes que os tres concellos remitiron a fomento na defensa da alternativa, *algo que neste intre está en máns da Consellería de Ambiente e do Ministerio pero que xa estamos a vislumbar como unha realidade*, aseguraron os membros da entidade. O voceiro da plataforma, David Barrio, engadiu ademais que *isto é posible grazas a que espertaron os políticos e apoiaron esta causa.*

Pola súa banda, os rexedores informaron aos asistentes de cómo se levou a cabo a redacción dos seus respectivos estudos, remitidos a Fomento, e nos que esixían que o corredor pasase pola comarca

O presidente do PPdeG achegáse ata Melide

Alberto Nuñez Feijoo durante o seu discurso

Dentro da campaña *Galicia en voz alta*, mediante a cal o presidente do PPdeG, Alberto Nuñez Feijoo, está a visitar diferentes localidades da comunidade autónoma, o candidato polo partido popular á Xunta achegouse ata Melide.

Nunha carpa instalada na pista do Multiusos para a ocasión, Nuñez Feijoo foi recibido por multitude de veciños que non dubidaron en saudalo e intercambiar opinións con él. No acto tamén estaban presentes membros da agrupación popular municipal coa deputada, Ánxeles Vázquez, á cabeza, e o presidente provincial do partido, Carlos Negreira.

Na súa disertación, o presidente do PP deG abordou o tema da vía da alta velocidade criticando que *non permitirei que a este pobo se lle engane cun informe da autovía posto que tiveron cinco longos anos para elaboralo*.

Feijoo, Negreira e Vázquez. Outra das cuestións ás que fixo mención foi á do sector gandeiro, *non pode ser que a leite e a carne estean ao borde da crise máis grande que houbo en Galicia*. Respecto a esta cuestión anunciou aos presentes que despois da conferencia mantería unha xuntanza coa cooperativa Melisanto *para comparar os prezos que reciben os produtores co de venda e distribución no mercado*. A suba que experimentaron a venda das últimas parcelas do polígono Industrial respecto as establecidas inicialmente resultou outro dos puntos a tratar por Feijoo.

Galiza Central xa é unha realidade coa sinatura da súa acta fundacional

Galicia Central, a primeira asociación voluntaria de Concellos, naceu oficialmente hai un mes coa sinatura da súa acta fundacional e a presentación de súa imaxe corporativa. O lugar elixido para esta presentación foia cidade de Santiago de Compostela, concretamente no edificio do Clube Internacional de Prensa.

Os catro alcaldes que integran esta fundación, a rexedora melidense, Socorro Cea (BNG) e os seus homólogos o de O Carballiño, Carlos Montes (PSOE), o de Monforte, Severino Rodríguez (BNG) e o de Lalín, Xosé Crespo (PP) asinaron o documento que formalizaría definitivamente a constitución legal deste colectivo.

Esta alianza pioneira, e única en Galiza, empezou a xerminarse a principios de ano coa intención de que os catro Concellos aunánsen os seus esforzos de cara a desenselar políticas comúns que dinamizasen traballos en materia social, deportiva, cultural e económica. Algo que os catro municipios consideraban esencial debido a súa situación xeográfica que dista das grandes áreas metropolitanas, motivo que supón a nos ser receptores

Reunión dos catro rexedores doutros servizos e actividades cós que contan as grandes urbes. Ao longo destes meses mantiveron numerosas xuntanzas, en cadaún dos Concellos integrantes, para definir os trazos esenciais desta formación. Precisamente na reunión en Melide foi onde escolleron o nome para bautizar este colectivo: *Galiza Central*. A complementariedade institucional que supón esta asociación permitirá que se realizen actividades e actuacións estratéxicas no ámbito de cada municipio para acadar o crecemento dos mesmos mediante a creación de empregos ou valorización turística.

Galiza central ademais de ser unha iniciativa novidosa racha con dous tópicos: o da división territorial debido a agrupación dos catro Concellos e promover o reequilibrio entre a Galiza do interior e a urbana.

Organizáanse unhas xornadas de consumo responsable para concienciar aos veciños nos seus gastos

A Oficina de Consumo do Concello de Melide organizou, a principios de setembro, unhas xornadas sobre o consumo responsable co obxectivo de concienciar á veciñanza da necesidade de racionalizar nos seus gastos de a diario.

A Actividade estivo programada de cara a dous segmentos da poboación. Por un lado, dirixíuse aos adultos xa que son o colectivo que máis en contacto están coas relacións comerciais e, por outra banda, aos escolares. Neste colectivo a promoción deste tipo de iniciativas é fundamental para transmitirles a nivel educativo uns principios e criterios esenciais de cara a evitar o consumismo irracional na súa etapa madura.

O Centro Social acolleu os talleres para aos máis maiores mentres que no Multiusos impartíronse os obradoiros aos máis cativos, con idades entre os 6 e 12 anos. Os pequenos aprenderon a influencia do consumismo en ámbitos como a pirámide de alimentos, os videoxogos ou os xoguets a través de obradoiros prácticos.

O Concello persoarase como acusación no último desastre acontecido no río Catasol

O Concello de Melide conta con persoarse como acusación particular no último caso de verquido de alcatrán nas augas do río Catasol a finais de agosto ou principios de setembro. Este desastre ecolóxico afectou as augas deste afluente do Furelos a finais de xullo ao caer ao cauce fluvial un camión cisterna cheo deste elemento químico.

O Tenente de alcaldesa, e concelleiro de Medio Ambiente, Manuel Prado, anunciou que realizaría unha xuntanza co avogado no Xulgado de Arzúa para ver en que estado se atopa a situación.

No verquido de zurro, que aconteceu no mesmo río en

setembro, o Concello comprometerase a ir como acusación pero esta promesa non puido levarse a cabo pola falla de sinatura dun poder notarial, dentro do prazo establecido pola lei, para nomear un letrado e un procurador por parte da alcaldesa melidense.

Agora no segundo caso de contaminación, o Concello conta cun prazo de seis meses para facelo. O titular de Medio Ambiente cre imprescindible esta acusación para que se eviten máis verquidos nos cauces fluviais e tentar que as persoas que os fan sexan procesadas para servir de exemplo a outros cidadáns que podan cometer os mesmos erros.

A Asociación de Troiteiros Furelos realizou as súas tradicionais xornadas anuais de limpeza

Como xa vén sendo tradicional dende hai catro anos, o colectivo de pescadores *Río Furelos*, e voluntarios, levaron a cabo tres intensivos días de traballo para limpar os residuos depositados, tanto no interior como no entorno, dos cauces fluviais de Melide.

Esta cuarta edición das xornadas de limpeza salientou por que as tarefas centraronse máis no afluente do río Furelos, o Catasol, debido as dúas últimas agresións que sufriron as súas augas a causa da contaminación polo zurro e o alcatrán. Durante este tempo retiráronse preto de 1.100 quilos de lixo, setecentos dos cales foron no río Catasol. Entre os materiais que recolleron atopáronse plásticos de silo, rodas de cohes, lavadoras, somiers, televisións, alfombras...

Os ríos asemellaban contedores de lixo polos materiais que contiñan

Pero quizas os que máis dificultades lles ocasionou no intre de extraer lixo foron unha estrutura metálica por mor do seu grande peso e un mallazo aceirado. Para repoñer folgos, ao longo de cada xornadas os 14 membros da Asociación que participaron na iniciativa e voluntarios facían un parón para xantar arredor dunha mesa chea de variadas viandas.

Retirando unha televisión

Un temporal de sarabia causa danos en varios edificios municipais

O mes de gosto despediuse cunha improvisada treboada de sarabia e choiva, coa caída de predazos improprios desta tempada do ano, e que azotou a Melide no serán e noite do día 29.

Este temporal assolou a localidade durante varias horas causando ao seu paso importantes estragos nalgúns das instalacións municipais.

O Concello estivo a avaliar as perdas causadas polas enormes pedradas deste temporal que provocaron danos na cuberta do velorio, no patio interior da Escola Infantil e no campo de fútbol. Nesta última infraestrutura, o pedrazo chegou a esburatar en varios sitios as cubertas das bancadas.

Técnicos municipais estiveron a estudar as accións a efectuar para reparar estes desperfectos. Os expertos consideraron que nalgúns dos casos habería que proceder á substitución das cubertas. Unha das zonas máis afectadas foi o tellado da parte traseira da Casa do Concello, onde os vian-dantes dende a rúa podían apre-

As pedras eran como bolas de tenis ciar os centos de buratos orixinados pola forte sarabia.

Ademais esta inclemencia climatolóxica causou a suspensión do concerto de Leila, previsto para esa xornada por mor da I Mostra do Traxe Galego.

Os veciños tamén sufriron o temporal

Nos días posteriores a esta pedrada, moitos veciños achegáronse ata o Concello xa que o temporal tamén danou vehículos, nos que as pedras realizaron croques nas carrocerías e incluso rotura de lunas. Algunhas casas particulares tampouco se libraron dos estragos provocados por esta sarabia atípica na tempada estival.

Novas campañas de reciclaxe para o vidro hostaleiro e os plásticos agrícolas

A campaña de recollida de aceites de cociña usado, durante os meses de verán, na que se recolleron preto de trescentos quilos deste líquido para preparar as comidas, e que de derramalo polos vertedoiros domésticos houbera suposto un volume de auga contaminada equivalente aos 572.000 litros, foi todo un éxito. Así, o Concello iniciou outras novas iniciativas para reciclar outro tipo de materiais.

Campaña de vidro

Sempre na procura de que a vila conte con un entorno ambiental máis saudable, a Concellería de Medio ambiente distribuíu entre os hostaleiros uns contedores especiais para depositar neles as botellas e cristais para a súa posterior reciclaxe. Este sector é un dos que máis volume en vidro xera, especialmente os fins de semana nos pubs, polo que con esta iniciativa evitárase a tediosa labor de desfacerse dos envases un a un nos distintos contedores ubicados na vila, ás veces alonxados dalgúns locais. Cós novos recolectores, ao carón dos propios establecementos, facilitarase esta tarefa

aos hostaleiros.

Segundo o Concelleiro de Medio Ambiente, Manuel Prado, este é un pequeno xesto que supón un aforro de tempo e esforzos para os responsables e traballadores dos moitos pubs, bares e restaurantes que hai na vila

Contedor de aceite usado

Recollida de plásticos no agro

Prado tamén avanzou que vai a proceder á recollida de plásticos de uso agrícola como lonas de invernadoiros, sacos de silo e todo tipo deste material que se empregan no traballo do rural e que a cotío se amorean nos campos de labranza. Para propiciar o reciclamento destes desperdicios, o Concello recollerá os días 29 e 30 de setembro estes refugalloos nos campos de festa parroquiais.

A concentración de Tunig tamén sen apoio do Concello

Despois de máis dunha década celebrándose, a finais de agosto, a concentración de tuning na vila, este ano Melide ao mellor fica sen esta actividade por falta de apoio á iniciativa do goberno local aínda que un grupo de xóvenes estase a reunir para organizala pola súa propia conta. Este evento xuntaba, ano tras ano, a centos de xóvenes tuneiros que enchían as rúas da localidade para exhibir as obras artísticas realizadas nos seus Vehículos. A súa vez, tamén provocaba a visita de multitude de xente, afeccionada ao mundo do motor, que se achegaba ata o municipio para ver os deseños tuneiros dos coches. O Partido Popular criticou mediante un comunicado que a alcaldesa non apoie esta concentración e asegurou non entender porque unha actividade que atraía tanta xuventude non é respaldada polo Concello. Logo de anularse o Certame de Miss Terceira Idade, ser o único concello da bisbarra que non tivo un xantar para os seus maiores, deixar sen apoio á Orquestra Sinfónica ou esquecerse da concentración de vehículos clásicos, O PP asegura que con esta actitude son moitos os colectivos que se atopan descontentos polas decisións do actual executivo local e convidaos a recapitular

Unha delegación de vinteito informadores das oficinas de turismo estranxeiras visitan Melide para coñecer de preto o Camiño de Santiago

Unha delegación de 28 informadores das trinta e dúas oficinas de turismo exterior, que traballan para o Estado Español en diferentes países do mundo, achegáronse ata Melide para coñecer *in situ* o camiño Francés e a súa riqueza patrimonial no seu traxecto pola vila.

A comitiva, integrada por responsables en China, Berlín, Bos Aires, Dublín ou Toronto entre outras nacións, foi recibida pola alcaldesa de Melide, Socorro Cea, e a concelleira de Benestar, Casé Rodríguez na parroquia de Furelos. Alí da man das anfitriñas locais descubriron os encantos da ponte medieval e a riqueza arquitectónica da súa igrexa. O percorrido continuou ata vila, onde os compoñentes desta delegación paráronse a contemplar a Capela

A delegación posando ante a Casa do Concello de San Roque e o cruceiro ubicado ao seu carón, que salienta por ser o máis antigo de Galiza. A continuación desprazáronse ata a Praza do Convento para mergullarse pola historia que agochan as rúas do casco vello. A visita finalizou nun dos edificios máis emblemáticos cós que conta o tramo xacobeo na localidade: A Igrexa románica de Santa María, do século XII, onde as súas pinturas murais foron obxectivo de eloxios por parte do grupo de informadores. Antes de abandonar Melide, a rexedora quixo que se leváse unha lembranza do seu paso pola vila, agasallandoos cuns detalles. A rexedora melidense agradeceu a súa visita e animounos a difundir nas súas oficinas, distribuídas polo mundo, os enormes potenciais cós que conta o noso municipio.

Estación 35:

Vinte anos adicados á movida melidá

¡GRAN FESTA DOS 80!

O sábado 4 de outubro

Agardamóste para pasar unha noite de desmelene total

Retorna na máquina do tempo aos días da túa xuventude e volta a revivir dúas décadas da mellor e bailada música dos 70, 80 e 90

Baile, ligoteo e unha morea de sorpresas para tí, lembra na mítica Sala Estación 35

www.estación35.com

Despois de preto dun ano traballando os propios veciños na restauración do centro á súa nova apertura acudiron centos de persoas da parroquia

O local veciñal de Visantoña *O Noso Lar* por fin abre as súas portas celebrando unha gran festa para a suá inauguración

O acto contou coa presenza da delegada do Medio Rural e o director xerente de Desenvolvemento Comarcal da Xunta

Logo de caseque un ano de intenso traballo no acondicionamento do antigo centro parroquial por parte dos membros da Asociación Veciñal *O Noso Lar*, que contaron coa axuda nas tarefas de rehabilitación doutros habitantes da localidade, o sono fíxose realidade e o centro xa está rematado.

Para celebrar a súa inauguración trazouse unha gran festa no propio local á que asistiron centos de persoas para ver de preto a nova imaxe do edificio. No evento os convidados degustaron todo tipo de tapas, doces e bebidas, ademais de contar cunha proxección de fotografías que recollían esceas de actos que se celebraron no local durante máis de dúas décadas así como fotografías dos traballos de recuperación do edificio dende o seu inicio en novembro ata o seu remate.

O momento máis emotivo deste acto inaugural sucedeu, cando por sorpresa, homenaxeouse as tres persoas máis maiores que cola-

braron nestas tarefas: José Varela, Isidoro e Manolo de Agra. Tódos eles recibiron como agasallo unha placa conmemorativa, a través deste recoñecemento tamén se agradecía de xeito extensivo a participación dos outros veciños na mellora e o seu esforzo totalmente altruísta.

Convidados especiais

Ademais de representantes dos diferentes partidos políticos de Santiso, a esta cita asistiron como convidados especiais a delegada de Medio Rural, Olga García Agra, e mailo director de Desenvolvemento Comarcal, Emilio Martínez Rivas. O departamento autonómico do agro colaborou cunha achega para facer realidade este proxecto.

Na quenda de discursos o Presidente da Asociación veciñal, Manuel Adán, non deixou de esquecer aos presentes que está obra era froito do traballo de todos os habitantes de Visantoña. Pola súa banda, a representante do Medio Rural amosou o orgullo que sentía a súa administración das peroas que levaban a cabo este tipo de iniciativas xa que *é un xeito e un punto de valor para*

A esquerda Martínez Rivas e en terceiro lugar, pola dereita, Olga García nun dos intreos máis emotivos do evento

recuperar o mundo do agro para o lecer dos xóvenes e os maiores, asegurou García Agra. Na súa disertación o Director de Desenvolvemento Comarcal lembrou as axudas que se están a dar para que o medio rural sexa *algo vivo*, e o gusto que daba *colaborar con parroquias e colectivos rurais que están tan activos como é o caso de Visantoña*. O alcalde de Santiso, Ovidio Leyva, resaltou que era encomiable a labor que fixeran os habitantes desta localidade e que as parroquias de Santiso necesitaban destes locais para o desenrolo das actividades dos veciños.

Os veciños encheron o aforo do local

O novo centro cultural está aseo. Os traballos para a súa conta cunha superficie de 140 metros cadrados que alberga un Salón de actos con esceario para as xuntanzas e actividades, unha biblioteca, á que moitos veciños cederon libros, e un

rehabilitación consistiron en repoiñer a madeira, enlosar o chán, acondicionar as paredes, arranxar o tellado e dotar ao recinto de novas fiestras e portas, entre outros.

Santiso celebra durante dúas xornadas a súa festa do Día do Río en Arcediago

Como vén sendo tradición tódolos veráns, familias e amigos reuníronse, a beira do río Cornella, na parroquia de Arcediago en Santiso, para compartir un momento de encontro e xantar na Festa do río.

Este ano a celebración caracterizouse por estenderse a dúas xornadas en vez dun só día como era o habitual. Os veciños gozaron deste festexo de diferentes xeitos, algún dentro de grandes carpas, outros baixo o cobizo dos parasols e os máis atrevidos ao aire libre a pesares

de que durante os dous días o sol non deixou de quentar.

O grupo socialista da localidade disfrutou da festa na súa propia lona, na que ademais do xantar con amigos, os concelleiros do partido local convidaron a súa festa a representantes como ao secretario comarcal, José Antonio Prado, ao rexedor de Toques, Miguel Buján, e ao deputado do PsdeG, Bernardino Rama. Este último amosou a súa satisfacción pola mellora que se vai efectuar na estrada Melide-Rivadulla pos parte da

Deputación, logo de ser encargado este proxecto hai xa tres anos, no 2005. *Agora é unha realidade e agardamos que a obra se inicie xa a finais do ano*, afirmou Bernardino Rama.

A esta festa veciñal tamén acudiu o alcalde de Santiso, Ovidio Leyva, para gozar deste día especial. Os dous días festivos tamén contaron con verbenas pola noite.

O grupo socialista da comarca xantando na súa carpa

O bó tempo acompañou durante toda a xornada

O alcalde de Santiso tamén estivo na festa

DESCUBRE O TEU PAÍS
Telf.: 902 33 20 10 www.xacobeo.es

 XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE INNOVACIÓN
E INDUSTRIA
Dirección Xeral do Turismo

FACENDO CAMIÑO

 xacobeo

Un dos primeiros traballos foi rozar toda a maleza que rodeaba ao antigo muíño

Comenzaron as primeiras actuacións para adecuar o entorno das Fervenzas

O Concello de Toques iniciou os traballos de mellora nas Fervenzas, na parroquia de Brañas, para convertilo nun punto de referencia de interese turístico non só para o municipio senón tamén para os centos de persoas que con frecuencia se achegan ata o lugar para contemplar a beleza deste espazo natural.

As primeiras actuacións consistiron en rozar a maleza da zona que estaban a estropear a imaxe da zona ademais de impedir a entrada dos visitantes ao vello muíño debido a que o acceso resultaba infranqueable pola gran cantidade de matorrales que o cubrían.

Iniciado este paso, o equipo de goberno planifica seguir con outras melloras como a adecentación do camiño que conduce á zona, dotando dunha pasarela para que os turistas poidan ver de preto a desembocadura das fervenzas. Ademais proxectan construír unha área de ocio, coa colocación de mesas merendeiro, e facilitar o aparcamento coa construción de dous aparcadoiros, un na parte superior do lugar e outro na zona baixa.

O lugar hai uns meses cuberto pola maleza

Panorámica do estado actual despois das melloras

O Concello de Toques póra en breve o funcionamento do *Xantar sobre Rodas* para os veciños con problemas na saúde

O Concello de Toques estivo a realizar durante os meses de verán diferentes probas cós produtos de varias empresas coa finalidade de facer unha sondaxe do resultado das mesmas entre os posibles usuarios para o proxecto de *Comedor sobre Rodas*, programa do Consorcio de Benestar e Igualdade. Unha vez elixida a firma que mellor resultados obtivo entre os beneficiarios potenciais, este servizo comenará a funcionar a mediados de outubro e achegará as súas prestacións a dez familias toqueses nun principio. O Concello agarda que nos vin-

deiros meses esta iniciativa se amplie e atenda a maior cantidade posible de veciños, sempre que cumpran os requisitos imprescindibles para acollerse a este servizo.

Xantar sobre rodas

Este programa de *Xantar sobre rodas* está dirixido a favorecer aos colectivos máis desfavorecidos do municipio.

Esta iniciativa consiste en levar aos fogares dúas comidas diarias coa finalidade de que persoas como os maiores que viven sos, as familias con minusválidos, os que padezan enfermidades de incapacidade

ou os que carezan de recursos económicos poidan gozar dunha alimentación sá, variada e equilibrada.

Con esta actuación facilítase que a xente dependente permaneza o máis tempo posibel no seu entorno habitual evitando a súa institucionalización en centros e, ademais, contribúe a que non sufran accidentes no intre de cocinar eles mesmos.

Toques é o primeiro municipio da tódala comarca que pon en marcha este servizo de *Xantar sobre rodas*, para axudar aos veciños con máis dificultades no desenrolo das súas tarefas cotías

O Concello de Toques organiza unha viaxe a Asturias e Cantabria para os seus veciños maiores

O Concello de Toques programou unha viaxe para o mes de outubro na que as persoas maiores de 60 anos poderán coñecer diferentes lugares de Cantabria e Asturias.

Nesta actividade os veciños poderán visitar na provincia de Cantabria o parque de Matalaños, ao carón da praia Molinucos onde poderan gozar de numerosas zonas de descanso, paseos, un campo de golf e un estanque. Tamén terán a ocasión de achegarse ata o parque natural de Cabárceno no que, ademais das súas rutas de senderismo pola súas fermosas paixase, existen animais dos cinco continentes como monos, rinocerontes tigres ou elefantes. Xa na cidade de Santander terán a oportunidade de coñecer o palacio de Magdalena, antiga residencia da realza española. Santillana del Mar, localidade famosa polas súas covas con pinturas prehistóricas e o municipio de Comillas, que salienta pola súa arquitectura e a súa ampla praia, serán outros dos lugares

que se visitarán nesta provincia durante a excursión.

Pola súa banda, en Asturias as paradas turísticas serán en Cangas de Onís, municipio que se acha preto do río Sella, e a súa parroquia de Covadonga. Neste último lugar mesturase a natureza, a historia e a relixión xa que aquí escomenzou a reconquista de España, conta con dous lagos no alto dos Picos de Europa e é un centro da peregrinaxe de gran importancia grazas a súa virxe que se atopa dentro dunha cova. A viaxe, antes de voltar a Toques, finalizará no Concello asturiano de Taramundi, unha localidade que esperta un gran encanto ao atoparse agachada entre grandes montañas. A excursión terá lugar o fin de semana que vai do 10 ao 12 de outubro, e por un módico prezo de 30 euros, inclúese o autobús, o aloxamento, entradas aos monumentos e guías turísticos. Os interesados en inscribirse deberán dirixirse ao Concello ou ben chamar ao número de teléfono, 981506408, antes do día 3 de outubro.

As obras da construción do novo velorio e da praza pública de Toques xa están en marcha

A finais deste mes comenarán as obras para edificar o velorio municipal de Toques en Pontequeimada, parroquia de Souto. Esta actuación, contemplada dentro dos presupostos do POS 2008 (Plan de Obras e Sevizos) da Deputación da Coruña, xa fora aprobada en pleno no mes de novembro.

O edificio contará cunha superficie duns cen metros cadrados e albergará unha sala de velar, aseos e hall. Na mellora investirase un total de 139.966 euros, unha das partidas máis grandes do presuposto total achegado polo plan do organismo provincial. Tamén dentro do POS vánse empezar a arranxar os viais municipais de Samil, Cardelle e San Xulián.

Onde xa se iniciaron melloras foi no patio do Colexio vello

para adecuala como unha praza pública que será dotada dun aparcadoiro e cuxa execución ascenderá a unha investimento total de 120.000 euros. Esta é a primeira das obras, froito do convenio asinado coa Consellería de Vivenda e Solo, para transformar o antigo centro escolar nun Multiusos. O Concello tenta con esta remodelación que este espazo se convirte nun lugar de encontro para que os veciños gozen de diferentes actividades, tanto no interior como no exterior do recinto.

Por último, tamén començaronse obras destinadas á restauración das escolas unitarias de diferentes parroquias para convertilas en centros culturais. Estas melloras están financiadas polo Concello e unha subvención da Consellería de Traballo.

Socios de ASETEM-CCA

A firma ecolóxista da un paso adiante na divulgación da súa imaxe de calidade e coidado medioambiental con esta nova iniciativa

Distribucións Casa Alongos : na loita do uso das bolsas de almidón, unha aposta máis polo desenvolvemento sostible

O negocio conxuga a tradición dos seus viños cos tendencias do futuro con este novo reto empresarial

Corría o ano 1952 cando *Casa Alongos* abreu as súas portas en Melide de cara ao público, un pequeno negocio familiar que máis de medio século despois segue en alza no mercado coa segunda xeración ao fronte do negocio.

Concha Casares e Fran Lúgrís rexentan dende hai anos a renovada *Casa Alongos* á que lle imprimiron novos aires, dacorde cos novos tempos, distribuindo produtos ecolóxicos pero mantendo as raíces coas que naceu o negocio na década dos cincuenta: a distribución dos viños.

Aínda que estés últimos continúan a ser o trazo distintivo da casa, de gran recoñecemento entre a vecindade da bisbarra grazas ao seu fundador e agora co sabor enxebre e natural que só as máns dos pequenos recolectores lles poden dar, Concha e Fran xa levan anos traballando na distribución comercial de diferentes artigos e alimentos de orixe natural ou ecolóxica. Na actualidade deron un paso máis na súa traxectoria empresarial apostando por outra nova iniciativa en prol de protexer ao medioambiente: as bolsas de pataca ou almidón.

As bolsas de almidón: Un medio natural máis limpo

Este tipo de material conta coas vantaxes de que unha vez deixadas de empregar as bolsas, estas degradáanse de xeito natural ao estar en contacto co aire libre nuns 180 días baixo os efectos dos propios microorganismos que habitan no solo sen deixar secuelas para o medioambiente. Ademais están serigrafadas con tintas saladas que non provocan danos

Concha e Fran cunha das de pataca das que distribúen entre a clientela do seu negocio

ambientais. *As bolsas soamente se descompoñen si as deixas días na rúa, si as conservas na casa podes utilizalas tantas veces queiras*, comenta Concha Casares. Outro dos seus cuantiosos beneficios, domésticos por exemplo, *é que son ideais para os conxelados pois non se adhíren a alimentos como a carne*, asegura Concha. Fran Luigrís engade que *ademais esta é unha idea que está rachando un pouco coa tradición no mercado de bolsas reutilizables posto que hai outras como a de papel que se tenta vender como ecolóxicas pero isto non é así porque a súa fabricación implica a tala de árbores e a súa recilaxe xera contaminación debido a que conteñen elementos como o cloro*.

Como aval de calidade medioambiental estas bolsas comercialízanse sempre que levan impresos os selos das normativas de compostibilidade e bideoagradable para evitar fraudes e falsificacións ao consumidor. *Casa Alongos* comercializa os seus produtos ecolóxicos cun percorrido mínimo, eles só son operarios xa que as mecadoras chegan ao negocio directamente da súa lugar de orixe, dos

produtores, ata a súa empresa sen máis intermediarios. Todo coa finalidade de que o consumidor teña a garantía de que o produto que mercan é cen por cen natural. Así tamén o fan coa súa nova aposta. Unha das dúas únicas fábricas que hai en España, no sector das bolsas de pataca, ubicada en Zaragoza, lles sumistra estes produtos..

Máis dun ano na loita nun proxecto innovador

Hai máis dun ano esta empresa melidense comezou con este innovador proxecto empresarial na comarca. Un período no que Fran e Concha contactaron con numerosos organismos para promover, esta iniciativa, pioneira a nivel local, ata que hai máis dun mes acadaron o seu primeiro froito na súa loita: vender 100.000 unidades e que están na rúa dende o 25 de setembro: *O día sin bolsas*, data na que se levou a cabo a campaña que a Dirección Xeral de Comercio da Xunta realizou para favorecer o desenvolvemento sostible do medio ambiente. *Non sabemos si é por descoñecemento do tema pero non hai apoio institucional a nivel local agás do Concelleiro de Medio ambien-*

te, Manuel Prado, que alomenos amosou interese e confirmounos que trataría de estudar a posibilidade da implantación desta bolsa. Os propietarios de *Casa Alongos* tamén subliñan a importancia de difundir entre os consumidores o emprego das bolsas de almidón porque con elas contribúese a unha gran conservación do noso entorno natural e apostábase por un futuro mellor para os nosos fillos.

A Bolsa ou a vida: o plástico e o medioambiente

A sociedade mundial cada vez está máis a tomar conciencia dos danos perxudiciais que provoca no medioambiente o emprego das bolsas plásticas. Primeiro porque elaboráanse a partir do petróleo que *é un recurso moi limitado e si non abusamos del podemos aforrar para destinalo á enerxía*. En segundo lugar, as bolsas de plástico fotodegradáanse ao pasar moito tempo e se descompoñen en petrofilmedos pequenos e tóxicos, *durante o período tan longo que demoran en degradarse provocan grandes danos na flora e, sobre todo, na fauna xa que moitas delas van a parar aos océanos e matan centos de animais que quedan atrapados por elas*. Sen embargo, a pataca é un recurso natural que conta con vantaxes como a de ser un ciclo no que *unha vez descomposta é un composto que serve para voltar a aboar así deste xeito recíclase continuamente sen perxudicar ao entorno*.

O proceso de fabricación das bolsas de almidón paso a paso

As cinco etapas no seu proceso de elaboración son:

1.- Partese do produto da pataca: entre todos os produtos vexetais, a fécula da pataca ofrece numerosas vantaxes para a fabricación de bioplásticos. Ademais máis de vinte variedades deste alimento están destinadas a esta industria e ofertan oportunidades prometedoras para unha agricultura sostible.

2.- Extracción da fécula: A fécula contén amilasa, azucre de base no mundo vexetal. Os recursos vexetais e renovables permiten fabricar practicamente todos os produtos que empregan petróleo. Pero a diferenza deste último recurso non contaminan e teñen unha vida mellor posto que é renovable fronte ao efecto invernadoiro.

3.- Fabricación a base de fécula: Estas bolsas están fabricadas coa fécula da pataca, azucre e/ou copoliéster que se presentan baixo a forma de gránulos.

4.- Fabricar os produtos cotiáns: son cen por cen bideoagradables. Unha bolsa de pataca equivale a facer 10 de plástico. Empregáanse en outros produtos como caixas, vaixela ou cubertos, entre outros.

5.- En resúmen os produtos bioplásticos son: compostables, reciclables e reutilizables. Logo do seu uso descompoñense baixo o efecto dos microorganismos do chan e elimináanse sen intervención humana. O emprego da biomasa reutilizable permite a redución das emisións de gas con efecto invernadoiro e neste caso a súa demución acadará un 50%.

Nesta edición ampliouse o ábano de ofertas en produtos para ao público ao incorporarse máis firmas comerciais

Mercamelide volta a organizarse por segunda vez cun gran éxito de vendas e participantes

ASETEM foi un dos organizadores desta feira de oportunidades do comercio melidense

Despois da gran acollida que tivo a primeira edición de *Mercamelide*, no mes de Febreiro, a vila acolleu a súa segunda feira de oportunidades que salienteu por medrar o número de establecementos locais que se adheriron a esta nova convocatoria e polo grande éxito de vendas cara ao público.

Durante a fin de semana, de seguido ao remate das Festas do San Roque, o Pazo de Congresos da localidade albergou os stands das 31 firmas melidenses que participaron na iniciativa. Multitude de persoas, moitas delas aínda de vacacións na vila e respirando o ambiente dos festexos estivais, pasearon ao longo recinto e non perderon a ocasión de mercar entre a gran variedade de produtos que se ofertaban nesta feira. A Sectores como o calzado, complementos do fogar, perfumería, óptica, bisutería, deportes, textil... engadíronse nesta edición outros como a perruquería, a arte e a fotografía. Todo un

A segunda edición de *Mercamelide* saldouse cunha grande afluencia de público

escaparate aberto para o público onde podíase atopar todo tipo de produtos, a vez que os pequenos comerciantes de Melide gozaban da oportunidade de sacar á venda as súas mercadorías en stock ou de cambio de tempada. Pero este evento non só estaba dirixido ao consumismo senón tamén ao lecer, así no amplo espazo instaláronse xogos inchables para a diversión dos máis pequenos e a realización de obradoiros.

ASETEM-CCA foi un dos organizadores, xunto co Concello, deste II *Mercamelide* que levaba por slogan *Artigos de calidade a prezos reducidos*. O Concelleiro

Na feira os visitantes podían atopar todo tipo de artigos ro de Promoción Económica, Antonio Díaz, declarou que esta iniciativa vai medrando en éxito xa que *nesta segunda edición contaronse có dobre de stands dos agardados nun principio e estiveron presentes novos sectores comerciais.*

O Presidente de ASETEM- CCA asiste á Convención de Autónomos celebrada en Madrid

O Presidente de ASETEM-CCA, José Antonio Rodríguez Álvarez, asistiu á III Convención Nacional de Autónomos celebrada a mediados de setembro na capital do estado.

Organizada, na Casa de Galicia de Madrid, por CAYPE (Confederación de Autónomos e Profesionais de España), o evento xuntou a tódalas directivas das organizacións integradas no organismo, entres as que está a Asociación de Empresarios Terra de Melide-Centro Comercial Aberto.

Nesta terceira edición da convención tratouse o Plan estratéxico de CAYPE para o período que abrangue o exercicio 2009-10. Na xuntanza, aparte de facer unha análise da traxectoria da entidade dende a súa creación no 2001, abordouse diferentes temas para mellorar a vida e calidade dos traballadores autónomos integrados nesta Confederación, con sede na cidade de A Coruña.

Xornada informativa sobre o Estatuto de Traballo autónomo no medio Rural en ASETEM-CCA

ASETEM-CCA celebrará o vindiño mes de outubro unha xornada de difusión do novo Estatuto de Taballo autónomo no medio rural.

Dende o un de xaneiro deste ano, os traballadores por conta propia, incluídos no Réxime Especial Agrario foron incorporados, por lei, ao Réxime Especial de Traballadores Autónomos. Con esta normativa tentáse reforzar as garantías sociais e os dereitos dos pequenos agricultores así como mellorar as perspectivas de viabilidade do sector, entre outras cousas. Nesta xornada informarase aos beneficiarios das novidades lexistativas que contén esta lei.

Chega o Plan Renove 2008 con descontos para repórter electrodomésticos do fogar

Iniciouse a terceira campaña do *Plan Renove*, que está incluída dentro do programa de axudas do INEGA (Intituto Enerxético de Galicia) e que ten como fin reducir o consumo da enerxía no sector dos electrodomésticos a través da substitución de aparellos antigos de alto consumo por equipos con etiquetado de clase A ou superior que aforran máis electricidade.

Estas iniciativa, que se desenrola dende o ano 2006, porá a disposición dos cidadáns unhas axudas no intre de mercar os electro-

domésticos do plan que oscilarán entra os 50 e 125 euros.

Unha das novidades deste ano é que as achegas de cambio ampliaráanse aos fornos e placas de inducción e gas. Deste xeito engadíranse ás que xa existían para frigoríficos, lavadoras, lavalouzas e conxeladores.

Os equipos trocados no 2006, a maioría frigoríficos e conxeladores, foron en total 38.858 e no 2007 aumentaron a 48.456. Para este ano agárdase chegar a incrementar notablemente o número de electrodomésticos substituídos

Axudas para mercar novos electrodomésticos do Plan Renove

-Frigorífico e frigorífico conxelador tipo A	85 euros
- Frigorífico e frigorífico conxelador tipo A+.....	105 euros
-Frigorífico e frigorífico conxelador tipo A++.....	125 euros
- Conxelador tipo A.....	85 euros
- Conxelador tipo A+.....	105 euros
- Conxelador tipo A++.....	125 euros
- Lavadora tipo A e eficacia lavado A.....	85 euros
- Lavadora tipo A e eficacia lavado A e consumo menor a 170 WH/Kg.....	105 euros
- Lavadora bitérmica tipo A e eficacia lavado A.....	105 euros
- Lavalouza tipo A.....	85 euros
- Lavalouza bitérmica tipo A.....	105 euros
- Placa de inducción mixta.....	85 euros
- Placa de inducción total.....	105 euros
- Placa de gas	50 euros

respecto ás campañas anteriores.

O aforro enerxético previsto pola Xunta de Galicia nesta edición é de 23.662 megavatios hora ao ano, cifra correspondente ao consumo anual de 7.120 familias galegas así como unha reciclaxe de 50.000 aparellos nesta substitución.

ción.

En canto as tendas de venda de electrodomésticos dispoñen dos formularios para acollerse ao plan na páxina web do INEGA dende o 15 de setembro ata o 30 de xuño do 2009, agás que se esgote a axuda.

O San Roque voltou a encher Melide de milleiros de persoas para vivir de preto a *raiña* das festas na vila

Os festexos do 2008 serán lembrados pola recuperación dos tradicionais cabezudos e xigantes

Ao longo de oito días Melide viviu as súas grandes festas do ano: O San Roque. Durante tódalas xornadas agrupacións folclóricas, pasarrúas, concertos, teatro e orquestras sucederonse de xeito continuo para achegar coa súa lelicia o ambiente festivo ás xentes que estaban a vivir de preto esta gran festa estival.

Pero sen dúbida o que máis caracterizou a este San Roque do 2008 foi a recuperación dalgo moi enraizado na nosa cultura popular, e case xa esquecidos: os cabezudos e os xigantes. Veciños de Melide estiveron a traballar, días previos á festividade, nun obradoiro onde confeccionaron un demo, un cabezudo negro, un axente municipal e como xigantes, un rei e unha raiña. As figuras dos cabezudos xa datan, no arquivo particular de Xosé Domingos Fuciños, como unha tradición destas festas dende o 1927, aínda que daquela época eran máis coñecidos como os *papamoscas*. En canto os xigantes chegaron máis tarde, no ano 78, cando a comisión de festas de entón os mercou en Valencia.

Días de romaría

No transcurso da semana que duraron os festexos, a música e as actividades de ocio abnegaron tódolos recunchos das rúas da localidade e é que en Melide nesas datas respirábase en calquera lugar soamente festa.

As mañás espertaban cós sons das dianas e alboradas das bombas, era o aviso de que a xente tiña que prepararse para unha intensa xornada festiva. Primeiro os pasarrúas, logo a música dos concertos tradicionais no Cantón de San Roque cara ao mediodía. Boa hora para aproveitar e

Xigantes, cabezudos e folclore un cócktel de éxito para uns bós festexos

tomarse un vermut cós amigos e familiares.

Os seráns salientaban por actividades como as representacións teatrais, algo máis relaxado para agardar ás actuacións das verbenas da noite.

Entre as orquestras que amenizaron as veladas atopábanse a *Olympus*, *Suavecito* ou *Sintonía de Vigo*, entre outras. Pero o

auténtico clamor desatouse coas actuacións de *Paris de Noia* e *Panorama* que, nunha soa noite, foron capaces de congrega na vila a máis de 15.000 persoas, procedentes de diferentes lugares de Galiza, e que non quixeron perderse este duelo entre dúas das mellores agrupacións coas que conta a nosa comunidade autónoma a nivel orquestral.

Durante os días festivos multitude de persoas achegáronse ata á vila

As figuras animaron ás rúas melidenses

Alternativa de ocio teatral local coa agrupación *Charamela*

Composta por un grupo de veciños de Melide, a *Asociación Cultural Charamela* interpretou, o primeiro día do San Roque, a súa peza de teatro, *Almas sinxelas*, de Xavier Prado Lameiro. O aforo da praza do Convento, onde se escenificou a obra, encheuse por completo para ver a representación. Tal foi a acollida que espertou entre a veciñanza esta actuación que días máis tarde voltaron a repetir, por mor de problemas de son que tiveron no seu primeiro estreo, voltando desta vez a recolleitar tamén un gran éxito entre as persoas que asisitiron a ver a estes improvisados actores e actrices melidenses.

Maiores e pequenos unidos polos xogos de antaño

Por segundo ano consecutivo celebrouse a Festa dos Xogos Tradicionais da Terra de Melide, tralo éxito obtido na súa primeira edición no 2007. Organizada pola Asociación Galega de Xogo Popular e Tradicional e a Sociedade de Pesca Deportiva Ponte Mazaira, a iniciativa estruturouse en dúas xornadas. Na primeira varias zonas do casco vello acolleron xogos como as quendas de chave, zancos, trompo, pesca a botella, a mariola... Actividades das que gozaron tanto os máis pequenos como os adultos. O segundo día destacou por dous compiticións: a primeira carreira de aros e o segundo campionato de tirapedras, neste último os participantes tiveron que realizar dúas probas: disparo a tres dianas xiratorias e a branco fixo.

Este evento representou o punto final a un verán de intensa actividade cultural na vila

Melide celebra a súa primeira Mostra do traxe galego e música tradicional

O Concello, en colaboración coa *Asociación Cultural Terra de Melide* e do grupo *Froito Novo*, organizou durante a última fin de semana do mes de agosto a súa I Mostra de traxe galego e música tradicional. A Praza do Convento foi o escenario que acolleu ao longo de tres días distintas actividades para o deleite da multitude de xente que se achegaron ata o lugar para visitar esta iniciativa.. No recinto cinco carpas acolían diferentes vestiarios enxebres do noso folclore, delas catro con exposicións de traxes de distintas zonas da bisbarra, nas que colaborou o grupo *Brincadeira*, e unha con vestimentas de parellas cedidos por el ballet *Rei de Viana*.

Ademais de poder visitar estas mostras, os visitantes contaron con outras atraccións como os obradoiros de colares, botóns de fío ou pasamanería nos que participaron dende os máis cativos ata os maiores, diversas conferencias así como numero-

Persoas visitando uha das mostras de traxes

sas actuacións.

Fin de semana envolto en sons

Pero esta mostra tamén compartiu protagonismo coa música tradicional. Deste xeito, as tres xornadas contaron cós pasarrúas dos gaiteiros da *Requintán de Xán* (Boiqueixón), *Os Santiaguíños* (Boimorto), *A Maristela* (Sobrado), *Buxaina* (Palas de Rei) e os grupos melidenses *Os Melidaos*, *Axóuxere* e *Froito Novo*.

Actuacións de danza a cargo da agrupación *Entrecaixas* e

Obradoiro de botóns de fío as verbenas nocturnas amenizadas pola música do grupo orixinario de Val do Ulla, *Pé de Boi*, e o baile galego de *Cantigas e agarimos* encargaronse de poñer o colofón final a esta I mostra de traxe galego e música tradicional.

A Capela de San Antón, lugar de culto do folclóre melidense

A Capela de San Antón engalanou o seu interior con instrumentos tradicionais da Asociación Cultural de Melide e centos de fotografías que forman parte da traxectoria musical dun dos grupos máis emblemáticos da nosa historia local: *Froito Novo*.

Esta última exposición recibiu centos de visitantes durante as tres xornadas do evento, persoas que poideron coñecer a través das imáxenes a traxectoria desta agrupación que chegou a gravar dous discos e a actuar en lugares como Suíza, Canarias, Londres, Madrid ou Barcelona. Ademais na mostra tamén se atopaban os tres bombos cós que contou dende o seu nacemento ata a actualidade a formación musical, todos eles pintados da man do artista melidense, Xosé Manuel Broz.

Froito Novo ten as súas costas trinta e cinco anos de bagaxe musical e é unha das formacións que máis pegada ten na vida cultural da vila. Non só é un hito na comarca polo súa sabiduría artística senón que tamén salienta como unha agrupación que fomentou lazos de unión entre moitos veciños nos anos 70 cando no seu seo participaban preto de cen persoas, todas adicadas a dar a coñecer a música e o baile de Galiza tanto na súa terra como nos países estranxeiros.

O Multiusos acolle unha mostra de poemas de Rosalía de Castro plasmados a través da pintura

Vintecinco artistas galegos trataron de expresar, perante as súas obras pictóricas, as sensacións que lles inspiraba os célebres poemarios da nosa gran Rosalía de Castro: *Follas Novas*, *Cantares Galegos* e *En las orillas del Sar*.

O resultado deste traballo podese visitar na mostra *Rosalía Ilustrada* que alberga a sala de exposicións do Multiusos e que estará aberta cara ao público, nun horario de mañá e serán, ata o 30 de setembro.

A Fundación Caixa Galicia así como a súa homóloga que leva o nome da literata galega son as promotoras desta iniciativa que contou

na súa inauguración coa alcaldesa de Melide, Socorro Cea, a concelleira de Cultura, Conchi Castro, a titular do departamento local de Benestar, Casé Rodríguez, o tenente alcalde,

Manuel Prado e o membro do partido popular, Santos López. O acto de presentación tamén contou coa presenza dunha representante de Caixa Galicia, Mª Carmen Asorey.

Na exposición poderanse contemplar as obras de pintores galegos como Xaquín Marín, Miguel Anxo Prado, Suso Cubeiro, María Fé Quesada ou Kiko da Silva.

Agosto trouxo novos films do Ciclo de Noites de Cine

Durante tres xornadas o Cantón de San Roque transformouse nunha sala de cine ao aire libre coa proxección dunha película cada noite.

Neste ciclo de cinema, dirixido cara todo o público pero en especial para os máis cativos, os films que se poideron visionar foron *Arthur y los minimoyes*, *Una noche en el museo* e a oscarizada película *Pequena Miss Sunshine*.

O ciclo de noites de cine de verán leváase organizado pola Deputación da Coruña dende hai dezaioito anos nas diferentes vilas que abranguen a provincia para o desfrute da sétima arte ao aire libre.

Un ano máis Visantoña engalanouse para celebrar a súa XVII edición da Festa do Socio da súa banda

Este ano a festividade estivo adicada ao Pazo Vilar de Ferreiros pola súa gran vinculación histórica e cultural coa agrupación musical

Como é tradicional, dende hai xa dezasete anos, a Banda de Música de Visantoña celebrou a súa gran Festa do socio a finais do mes de agosto. Contando coa colaboración da Dirección Xeral de Creación e Difusión Cultural e o Concello de Santiso, a actividade que iniciou estacita anual iniciouse na Igrexa Parroquial de Visantoña cun concerto da *Asociación Cultural e Musical Solfa*. Esta entidade compostelá ofreceu aos asistentes un amplo repertorio totalmente integrado por pezas galegas. Rematado este acto, tocoulle a quenda a actuación dos alumnos da Escola de Música no centro cultural e veciñal da parroquia, recentemente arranxado. O coro de nenos interpretou o conto a *Canoa Virou*, mesturando o canto e a representación teatral, nunha peza que versaba sobre unha viaxe pola mar para descubrir as diferentes culturas do mundo. Estes pequenos artistas amosaron as súas *tablas* sobre o escenario non so pola súa excelente escenificación senón porque atreveronse a cantar en idiomas como o euskara, francés, italiano, entre outros.

Emotivo homenaxe

Logo desta actuación proceduse a descubrir no edificio da Escola de Música de Visantoña unha placa que revelaba o nome que

levará partir de agora: Escola de Música Eugenio Pazos Reyes. Unha sentida homenaxe a esta figura que durante coarenta anos traballou na labor de formar a moitos músicos á vez que coa súa batuta dirixía a Banda de Visantoña. Este acto de inauguración do nomeamento da escola contou coa presenza do presidente de honra da asociación, Xosé Nuñez.

Pazo Vilar de Ferreiros: berce da agrupación

Este ano a Festa do Socio adicouse ao Pazo Vilar de Ferreiros, xestionado polo Grupo hosteleiro Villasenín, pola súa gran vinculación histórica coa Banda de Visantoña. E non é para menos xa que neste histórico monumento naceu a agrupación musical hai 131 anos e dende entón non deixou de colaborar coa mesma.

Concerto da Banda no patio exterior do Pazo de Vilar de Ferreiros

Precisamente o patio deste edificio acolleu o xa tradicional concerto da formación que interpretaron a peza *O son noso*, composta por Eugenio Pazos Reyes, e outras composicións de autores galegos, todas dirixidas baixo a batuta de Uxío Pazos.

A continuación, os máis de 250 convidados á festa acudiron a

unha cea no interior do Pazo onde previamente degustaron uns aperitivos acompañados pola música do grupo *Tromentelos Chis Pum*. Durante a velada o xerente do grupo Villasenín, Paco Gayoso, recibiu como agasallo unha gran foto da banda de máns da presidenta da Asociación Cultural da Banda Escola de

Música de Visantoña, Susana Varela, quen tamén foi homenaxeada pola súa inemistable colaboración. Coma tódolos anos no convite ademais proceduse ao nomeamento dos socios de honra desta edición. O acto rematou cunha festa amenizada polo D.J. Pablo e na que os asistentes bailaron ata ben entrada a madrugada.

Os alumnos da Escola de Visantoña cantaron e interpretaron numerosas pezas

Numeroso público acudiu a ver a actuación

Os xóvenes dos campamentos de verán de Furelos achéganse á repostería tradicional da nosa vila a través de obradoiros

A mocidade que participou este verán nos campamentos xuvenís de Furelos tiveron o privilexio de coñecer os segredos culinarios para elaborar uns dos produtos gastronómicos máis tradicionais da nosa localidade: os melindres, ricos e amendoados.

A través dun obradoiro, impartido polos propios reposteiros da Casa Estilo, os xóvenes aprenderon cales eran os ingre-

dientes destes doces locais e cómo mesturalos para acadar o produto final.

Dende a concellería de Turismo, dirixida polo nacionalista Antonio Díaz, apostouse con esta iniciativa pola promoción que dende o equipo de goberno estase a facer dos melindres dende hai tempo. Díaz valorou esta actividade como *un paso adiante no recoñecemento do traballo*

dos hosteleiros. Ademais este tipo de talleres son fundamentais para inculcarlle aos máis novos o valor de cociñar artesanalmente, e formalos para que esa sabedoría poida herdarse xeración tras xeración como parte fundamental do patrimonio inmaterial de Melide, engadiu Antonio Díaz.

Durante toda a tempada estival centos de mozos alberga-

O reposteiro ensinando aos mozos a facer a masa dos doces

ronse, en quendas de quince días, nestes campamentos organizados pola vicepresidencia da Xunta. Dúas sema-

nas nos que os participantes mergullaronse na historia, patrimonio e actividades propias de Melide.

A única festa profana do verán na vila é unha das que máis persoas congrega cada ano para celebrala

San Caralampio envurulla ás rúas melidenses

có olor ao viño, música e diversión sin cesar

A casco vello e os seus bares acolleron como é tradición aos centos de festeiros que tiñeron de vermello por un día o ambiente do lugar

Como cada segundo domingo de setembro os devotos á festa de San Caralampio abnegaron as rúas da zona dos viños, no casco vello, para celebrar unha das citas festivas máis enxebres e populais de Melide.

Có líquido vermello nas súas gorxas e camisetas, centos de persoas bailaron sen descanso arredor das charangas que poñían o punto máis divertido á celebración. Os encargados de poñer a música no ambiente foron *Tralla 101*, *Os amigos de Visantón* e *Air Jalisa*, grupacións que non se limitaron tan só a animar o centro neuráxico da festa xa que os seus sons escoitaronse tamén por outros viais do municipio. Os seus toques anunciaban aos demais viandantes que a vila estaba a celebrar un gran festexo. As alboradas foron protagonizadas polos gaiteiros *Grupo do País*, *O Castro de Toques* e a incondicional *Banda do Peto*.

A pesares de que os que lembran tempos de antaño nos que a xente embriagábase con orde e moderación e que a organización sempre insite no seu cartaz: *Non tires o viño, bebo*, as novas xeracións, en maior o menor medida, mudaron as costumes dos máis veteranos. Agora leváanse as pistolas de auga e outros aparellos para bromear cos seus disparos. Aínda así, o San Caralampio conserva o espírito có que naceu que queda amosado na convocatoria do concurso de debuxo Alberto Lafuente, o tiro con escopeta de pao e a degustación de pementos, pan e cahelos na Praza das Coles.

Centos de persoas amorearonse na zona de viños

As charangas animaron o ambiente cós seus sons

Nenos no concurso de debuxo

Os ricos de Melide triunfan na XIII Feira do doce de Allariz

A principios de setembro tivo lugar a decimoterceira edición da Feira do doce, amenado e melindre na localidade de Allariz, en Ourense. A organización deste evento soe convidar cada ano a produtores de repostería que teñen unha pegada de identidade emblemática no seu lugar de procedencia. Nesta cita un dos convidados a participar foi o concello de Melide grazas a fama que cada vez acadan máis os seus doces tradicionais.

Así os numerosos asistentes a esta Feira de Allariz poideron coñecer de preto e degustar os nosos ricos nun stand da Casa Estilo. Os doces melidenses compartiron protagonismo, durante dúas xornadas, con outros produtos da repostería tradicional como a *torta de millo* de Guitiriz, os *sobaos pasiegos* e *quesada* de Cantabria, os *licores de mirabel* do Concello de O rosál ou os *chocolates* de Astorga.

Melide acolle as VI Xornadas de Ciencia e Territorio para analizar os problemas que afectan á auga

Melide albergou durante tres días a sexta edición das Xornadas de Ciencia e Territorio organizadas pola entidade pedagóxica Nova Escola Galega e os departamentos de Ciencias sociais e naturais do Instituto de Educación Secundaria da localidade e que se celebraron alternativamente no IES e na biblioteca municipal. Baixo o subtítulo de *A auga: usos e abusos (II)* preto de 70 persoas, a maioría técnicos e docentes procedentes de todo o país, participaron nun ciclo de oito conferencias compaxinadas con saídas ao campo, obradoiros e outras actividades programadas como proxeccións de films e sesións de xogos populais. A finalidade esencial deste encontro era analizar, por segundo ano consecuti-

tivo, a problemática que xira arredor da auga tanto dende a perspectiva do seu uso como a do seu abuso e concienciar, a súa vez, á sociedade da racionalidade no emprego deste recurso natural por mor de ser un ben esgotable.

Primeiro día: a inauguración
A apertura oficial deste seminario arrincou na biblioteca municipal nun acto que contou coa presenza da alcaldesa de Melide, Socorro cea, o Presidente da Nova Escola Galega, Xosé Lastra, a directora do IES, Margarita Quintela e a coordinadora deste evento, Carmen Santos. A rexedora melidense relacionou o desenvolvemento anual destas xornadas co traballo plasmado, nos anos vinte, pola *Xeración Nós* e o *Seminario de Estudos Galegos* e que fan de

Melide unha das comarcas mellor estudadas de toda Galiza. Pola súa banda a conferencia que inaugurou esta sexta edición correu a cargo do catedrático de hidroxeoloxía de Zaragoza, Francisco Javier Martínez Gil, quen afirmou que a auga non é *un ben escaso senón que somos demasiados* xa que somos nós os que chegamos máis alá das posibilidades que nos ofrece este recurso. De aí a *necesidade de deseñar un uso racional da mesma e do respecto ao medio*, engadiu Martínez Gil. Na poñencia do profesor de Edafoloxía e Química Agrícola de Santiago, Avelino Nuñez Delgado, este especialista disertou sobre os tipos de contaminación. Neste senso resaltou que feitos como o recén verquido no Río Catasol *constitúen peque-*

nos Prestigie, máis fáciles de acoutar que os de grandes dimensións pero con efectos igualmente dramáticos.

Pola tarde os asistentes visitaron as minicentrais de Portodía e Portocaho para logo continuar coa charla no serán do profesor de económicas, Xosé Ramón Dodán García, sobre a auga como recurso enerxético.

Segundo día: puntos de vista diverxentes

Nesta xornada os confereciantes foron dous catedráticos de Universidade de Santiago de Compostela que amosaron as súas difemtes visións sobre o tema. Na quenda do químico, Juan Manuel Antelo, este defendeu no seu discurso que *os ríos galegos gozan de boa saúde en xeral agás o Sar* e explicou o establecemento da rede de calidade de augas de Galiza amosando que, segundo os últimos estudos, a maior parte dos cauces fluviais da nosa comunidade *presentan os*

índices permitidos para o consumo humano.

Nembargantes o seu compañeiro de profesión, especilaizado en Xeografía Física, Augusto Pérez Alberti, definiu aos ríos galegos como *auténticos estanques*, alegando que dende que no ano 56 fixeráse o encoro das Conchas (Ourense) ata agora a paixase *mudou completamente*. Esta situación é a causante de que actualmente as augas doces funcionen máis como estanques e que *practicamente non quedan ríos libres de encoros*.

Terceiro día: a gran sorpresa

Na última sesión o docente na Universidade de Vigo, José Ramón Seara Valero, deu noticia bombao anunciar aos participantes o recén achazgo en Xinzo de Limia (Ourense) do que podería ser o acuífero máis importante de toda Galiza. Este descubrimento poduxose casualmente cando se realizaban sondaxes na busca de granito.

A competición deportiva estival por excelencia na vila pechouse cun saldo de gran participación de equipos e cunha enorme afluencia de público

O Torno de fútbol sala finalizou tras todo un mes onde tódolos participantes salientaron pola súa deportividade

Durante todo o mes de agosto, dende o día cinco ata o 29, máis de trinta equipos participaron na vixesimooitava edición do Torneo Fútbol Sala *Concello de Melide*. Este encontro tivo un carácter intermunicipal xa que os seus participantes procedían de sete municipios diferentes como Boimorto, Touro, Melide, Curtis, Arzúa, Toques e O Pino.

Agás do parón que se realizou durante os festexos do San Roque, o renovado pavillón municipal acolleu durante todos os serón e noites multitude de partidos entre rivais que se enfrontaban para acadar pasar as distintas fases clasificatorias e chegar ata as finais. Durante todas estas xornadas o aforo do polideportivo enheuse de público para animar aos xogadores da competición na que participaban as categorías base de alevíns, infantís, cadetes e senior. Este tradicional evento deportivo da nosa vila, organizado polo C.F. Cire de Melide, finalizou coa victoria en seniors da *Cafetería Solaina* nun disputado partido có equipo arzúaño *Los enemigos*, e que quedaron como subcampións.

En canto a categoría de alevín o triunfo foi para *Los intocables* e o segundo posto recalou en *Os canicas*. A *cervexería Pinocho* resultou o gañador dos infantís ante *El Paliñas* e, por último, nos cadetes impuxéronse como triunfadores *Cafetería*

Cafetería Solaina alzouse como equipo campión na categoría dos seniors

Vagahume, sendo o segundo clasificado o *Cult-Room*.

Todos eles recibiron os seus correspondentes premios nun acto celebrado no pavillón municipal no que ademais efectuouse a entrega de galardóns aos

máximos goleadores ou *pichichis* e aos guardametas máis imbatibles ou *Zamora*. Tamén houbo unha mención especial para o adestrador de Curtis pola súa grande labor cós nenos do seu municipio

Cervexería Pinocho gañadores en infantil

Os máximos goleadores e mellores porteiros do torneo 2008

Pichichis

- Alevíns: Jesús cabo
- Infantís: Naco
- Cadetes: Fran Monterroso
- Seniors: Chorén

Zamora

- Alevíns: Daniel Polo
- Infantís: Antón
- Cadetes: Miguel
- Senior: Ramón

O triunfo en alevín foi para *Os intocables*

Moitos afeccionados seguiron o torneo

O capitán dos subcampións en seniors

Os gañadores en cadetes foi o equipo *Cafetería Vagahume*

Cita có deporte do fútbol sala o día do San Roque

Este ano o programa das festas do San Roque incorporou un oco na súa axenda para realizar un acto adicado ao deporte. Así o día propio da festividade disputouse no polideportivo da Martagona dous partidos de fútbol Sala que contaban como convidado especial ao *Azkar Lugo*, que esta tempada xogou en primeira Nacional A quedando clasificado nun meritorio terceiro posto.

O primeiro encontro enfrontou ao *Melide F.S.* contra a formación lucense na categoría de xuvenís. Para o equipo local está era a súa presentación na competición e para ser o seu primeiro partido as cousas non lle

foron nada mal conseguindo colgar no marcador un resultado final de 3 a 4. Ademais hai que engadir o seu gran esforzo xa que nun momento do partido atopábanse cunha desvantaxe de 0-4 pero acadaron remontar o encontro marcando tres tantos. Logo tocoulle a quenda aos seniors de *Jim sport Melide F.S.* de enfrontarse ao *Azkar Lugo B*, esta vez o equipo da casa perdeu por un gol dos lucenses a pesares de que tiveron varias ocasións para mudar esta situación. Moitos foron os afeccionados que se achegaron ata o polideportivo e que non deixaron de animar aos xogadores melidenses.

Setenta corredores participaron na VI Carrera popular de Melide para correr un traxecto de oito quilómetros

Por sexto ano consecutivo celebrouse a agardada Carreira popular de Melide, maratón no que participaron setenta corredores. Organizado pola concellería de Deportes, repartíronse camisetas entre os participantes que foron agrupados en categoría distintas segundo a súa idade, que ían dende os cinco anos ata os *superveteranos* de sesenta e cinco en diante.

Os corredores partiron do Cantón do San Roque e percorreron un traxecto de oito quilómetros cuio trazado era a estrada de A Golada dirección Piñor, furelos, Martagona, o Instituto e de volta para o punto de saída onde estaba ubicada a meta.

Os gañadores desta sexta edición foron dentre os máis pequenos: en benxamín menores de dez anos, Marcos Matabuena e en infantil, Alberto Río. No sector feminino os primeiros postos os acadaron: dentre 25 e 34 anos, María Iglesias; no tramo de idade de 35 a 49, Teresa Corral, e finalmente no das mulleres de máis de cincuenta anos, Isabel Brea.

En canto ao colectivo manculino, Xabier Díaz alzouse como triunfador na xeral masculina e Antonio Hernández foi recoñecido cun galardón especial por ser a persoa de maior idade dentre tódolos competidores. Os premiados subiron aos podios para recoller os seus trofeos que recibiron das más da alcaldesa de Melide, Socorro Cea, o concelleiro de Deportes, Antonio Varela, a súa homóloga no departamento de Cultura, Conchi Castro e a titular da concellería de Mocidade, Anabel Ramos.

O C.F. Toques disputou un partido amistoso na súa pretempada contra o U.D. Santiso

O Toques comenzou a poñer os motores en marcha para prepararse para o comenzo da tempada oficial que será o cinco de outubro.

Así a principios de setembro disputou un encontro amistoso con outro equipo da bisabarra, o Santiso. O partido tivo lugar no feudo dos toquenses que non comenzaron con moi bo pé cando o equipo visitante encaixou na primeira metade un tanto na súa portaría, obra do xogador

Michu.

Tralo descanso a prantilla do Toques saíu con aires renovados e Ricardo, grazas a un gran pase de Carril, acadaba subir ao marcador o primeiro gol para o equipo local. Non se demoraron en chegar os outros dous tantos que darían a victoria final aos toquenses cun 3 a 1. O primeiro deles saíu das botas de Miguito, trála saída dun corner, mentres que o segundo chegaría cun tiro de lonxe que realizou Diego.

O cire estrease na segunda autonómica cunha victoria

O Cire de Melide xa se estreou como equipo de segunda autonómica, logo de ascender este ano, cun partido contra o CSD Arzúa, un dos rivais máis fortes cós que terá que que competir o clube local esta tempada.

O encontro disputouse no campo dos arzuáns, o primeiro en inaugurar o marcador foi o xogador azul Peke quen aproveitando un erro do guardameta local estreou un balón contra as redes da portaría contraria, con este tanto chegaríase ao descando. Na segunda parte Ramón e Toño

engadirían dous goles máis para o Cire aínda que o CDS Arzúa acadou marcar o tanto de honra. Pero xa estando sentenciando o encontro, antes do remate, Suso Pampín ampliou aún máis a vantaxe dos azuis cun gol que deixou desconcertado ao porteiro arzuano. O clube azul rematou cunha victoria de catro a un a pesares de non facer o seu mellor xogo salientaou ante o equipo arzuano, aínda que está tivo varias ocasións de marcar, por facer efectivas as poucas oportunidades que se lles presentaron.

O Melide Fútbol Sala disputa varios encontros antes de comenzo a tempada oficial

O equipo de fútbol sala, Melide F.S., leva dende agosto disputando varios partidos como preparación para a tempada que comenza o mes que vén.

A pesares de que no seu encontro fronte o Laracha a sorte non lles acompañou aos xogadores melidenses perdendo tres a cinco, días despois viaxou a esta localidade para disputar un triangular no que ao final resultou vencedor. Nesta cita aínda que non acadou a victoria no primeiro par-

tido gañou o último por cinco a un o que lles deu o triunfo global.

Outro encontro amistoso foi o que enfrontou o Melide F.S. contra o de Arzúa. O equipo de Melide acadou remontar na segunda metade un marcador adverso de 3 a 1 para rematar dándolle a volta e convertilo nunha victoria de 3 a 4. Os protagonistas destes catro goles que lle deron a victoria ao equipo da vila foron Diego, Cristian e Nacho Piston que marcou dúas veces

**¡¡Anunciate
no Cerne, o
xornal de
ASETEM e da
túa comarca!!**

**Informate dos
increíbles
prezos das nosas
tarifas**

**Chama ao
981.506.188
e infórmate sen
compromiso**

Don Emilio Otero Val (COMPOSITOR, DIRECTOR DE BANDA E CORO)

XOSÉ DOMINGOS FUCIÑOS

Nace D. EMILIO OTERO VAL, na aldea de *Portocarreiro*, parroquia de *Vila Proupe* (Antas de Ulla- Lugo), un día 15 de setembro do ano 1.908. Tiña relación con Melide porque a súa irmán, DONA ANGUSTIAS OTERO VAL, casará con D.SANTIAGO VEIGA NUÑEZ, veciño de Melide e da Casa ULTRAMARINOS O SOL (familia Veiga Nuñez).

D. EMILIO foi Director da *BANDA MUNICIPAL DE MELIDE*, nos anos 1934 e 1935. No 1.953 fundouse na vila o Coro *AIRES DE MELIDE*, do que tamén foi Director xunto con D. EMILIO MEJUTO.

Emilio Otero Val, do corpo de Bandas de Música Civís, foi tamén Director da Coral *AIRIÑOS DA TERRA* do

D. Emilio Otero Val, home culto, na súa biblioteca chea de libros

Centro Galego de Santander, do que ademais era o Presidente durante máis de vinte anos e socio de honor perpetuo. Tamén fôra Director da *BANDA DE ANTAS DE ULLA*.

Autor de máis de cen composicións en galego e castelán para Banda, Coro e Orquestina (música Cantabra-Montañesa), música polifónica, etc. No ano 1934 estreouse como Director da *BANDA MUNICI-*

PAL DE MELIDE, o día 10 de decembro, na Praza do Convento, saudando ao pobo de Melide ali congregado para ver este grandioso estreo. A inauguración abreuse có pasadobre, da súa propia auto-

ría, tiduado *DE BRANTEIGA A MELIDE*.

Outras pezas, con tema melidá, do seu repertorio como compositor son: *OS DE MELIDE NA RÚA* (pasadobre); *OS DE MELIDE SON ASÍ* (pasadobre); *JESUSA DE MELIDE* (muñeira); *PANDEIRADA DE PRIORADA* (Foliada); *É TERRA DE PANDEIROS* (foliada); *VIVA CAMBA* (Foliada), está última adicada os gaiteros, *OS GARCEIRAS*, no 1955... entre outras moitas composicións.

Bó home, culto, un gran músico e gran amigo de Melide e de toda a súa bisbarra. Faleceu en Santander o 3 de marzo de 1986.

Parabéns aso seus fillos, sendo un deles, EMILIO OTERO PALACIO, outro gran músico tamén.

Metáfora fotográfica

Cando o Caralampio era... iii CARALAMPPIO!!!

Procesión pola Praza do Convento. Anos 80
Arquivo dos irmáns Fuciños-Gómez
(Casa de Pita)

Actuación da Banda do Peto. Ano 1982
Arquivo dos irmáns Fuciños-Gómez
(Casa de Pita)

Cartaz da nosa festa do San Caralampio do 10 de setembro de 1.978. Autor: Xesús Iglesias R.

Arquivo dos irmáns Fuciños-Gómez
(Casa de Pita)

Recuncho para a reflexión

Ser católico está de moda

DANIEL ROIBÁS

Este é o recanto para deterse a ver a vida a través de contos que convidan a contemplar a alma da nosa existencia

E indudable que calquera feito público, realizado por unha persoa de elevado status e categoría social, ten maior repercusión na sociedade mesma, que si se trata-se doutra persoa que non salienta ou posúe relevancia nalgún escalafón do sistema neste mundo extremadamente materializado.

Nembargantes dentro do mundo católico, desaparecen tódalas categorías e distincións de clases sociais porque ante os ollos de Deus todos somos fillos seus, e consecuentemente irmaos de Xesucristo, todos somos iguais ante as súas leis.

Queo facer referencia neste artigo á enorme importancia que lle deron os medios de comunicación, especialmente os de tipo relixioso, cando o ex ministro do Reino Unido, Tony Blair, converteuse ao catolicismo. O mesmo aconteceu hai pouco no caso de Magdi Cristiano Allam, escritor de orixe exipcio e actualmente director do diario italiano *Corriere della Sera*, cuio sacramento de bautismo lle foi administra-

do pola súa Santidade, o Papa Benedicto XVI, na Basílica de San Pedro este 22 de marzo de 2008.

Este último, oitos días despois de recibir as augas bautismais, nunha entrevista concedida a un diario español manifestou que a súa decisión de converterse ao catolicismo se debía en parte a que *resulta imposible reformar o Islam dende dentro*.

Pero si anteriormente rematamos de dicir - porque é verdade - que ante Cristo todos somos irmaos, quero contribuír a demostrar e ratificar este teorema contando unha historia baseada en feitos reais.

Todo sucedeu o sábado de Gloria, o 29 de marzo deste ano, na igrexa *Nuestra Señora de la Soledad*, pertencente á Diócesis de Tuy, en Vigo. Neste lugar un home de 27 anos, sen ningunha relevancia de tipo social, recibiu por primeira vez, e ao mesmo tempo, as augas bautismais, a confirmación e a primeira comunión de máns do Párroco da igrexa.

O seu nome era Oleg, ao

que engáde agora o cristián de Antonio. Natural de Kazajistán, país fronteiro cós de Mongolia e China, cando só contaba con tan só catro anos perdeu aos seus pais: él alemán e ela rusa. Tras esta traxedia familiar viviu coa súa avó materna ata o falecemento de esta no 2004. Sendo unha persoa culta que cursaba estudos de Inxeniería mecánica, e naquela sociedade comunista, xámas oíra falar a nadir de Deus.

Trala morte da súa avó e abnegado pola soidade decidiu viaxar ata Alemaña na busca dalgún parente do seu pai. Ante varios intentos frustrados non acadou ningún resultado na súa busca de familiares. Deconcertado e sin rumbo fixo marchou a Portugal e aquí trasladouse ata a cidade de Vigo.

Esgotados tódolos seus recursos materiais para poder seguir sobrevivindo acudiu a Policía e está, vendoo desamparado ao pobre home, levouno á *Residencia de los misio-*

neros de los enfermos pobres, en Teis-Vigo. Neste lugar foi tan ben acolrido e tratado con agarimo que él mesmo dí que, agás ao da súa avó, endexamáis recibirá tanto cariño.

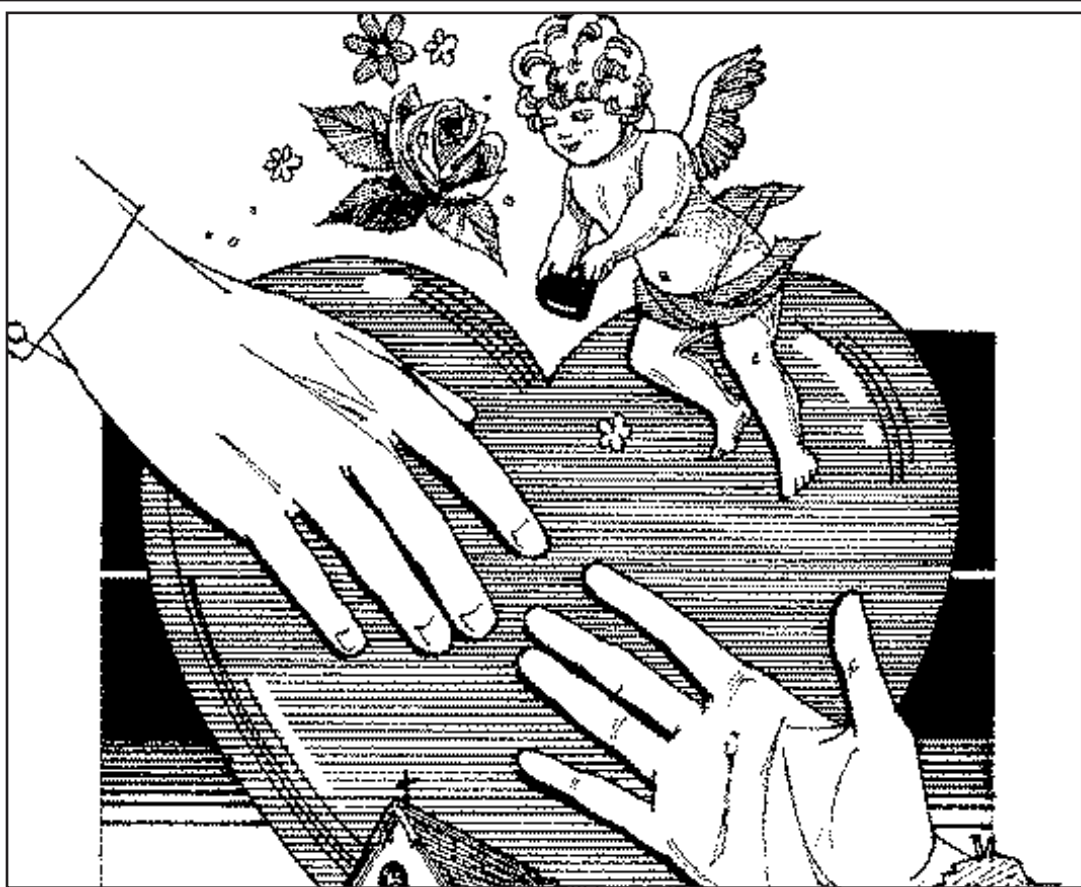
Cando na súa convivencia a cotío cós misioneros comprobou a calada e heróica vida de aqueles relixiosos no seu coidado á xente enferma e desamparada, preguntoulle a un deles que cal era o motivo que lles impulsaba a traballar dese xeito tan altruísta e recibiu como única resposta que o facían *por amor a Cristo*. Dende ese momento experimentou un gran desexo de coñecer a ese extraordinario e maravilloso personaxe ao que tanto amaban aqueles homes.

Para elo, iniciouse no estudo da Relixión Católica, contando coa axuda dos irmaos, e cando levaba máis dun ano de preparación e formación, manifestou o seu rotundo anhelos de converterse ao catolicismo.

Oleg non ten ningunha

dúbida de que atopar a Cristo, aos seus vintese anos, é o acontecemento máis afortunado que lle ten pasado na súa vida pois síntese inmensamente ledado ao permitirse-lle ingresar na Igrexa de Cristo e acadar unha vella ilusión de contar ao seu arredor, por primeira vez, cunha grande familia. Mentras tanto, tamén atopou traballo como delineante en Pontevedra polo tanto pódese dicir que é un *home novo* e pódese aplicar a súa persoa o refrán de : *Nunca é tarde, si a dita é boa*.

Oleg Antonio pidíulle a nosa santa madre María, no templo de *Nuestra Señora de la Soledad*, que non se separará endexamáis do seu carón para que xamáis voltáse a sintirse abandonado e só. Tamén reiterou de todo corazón, aos misioneros e a tódolos membros da *Residencia de los Misioneros de Enfermos Pobres de Teis-Vigo*, o seu agradecemento polo agarimo e ledicia coa que foi acolrido na súa Casa.

A nosa festa

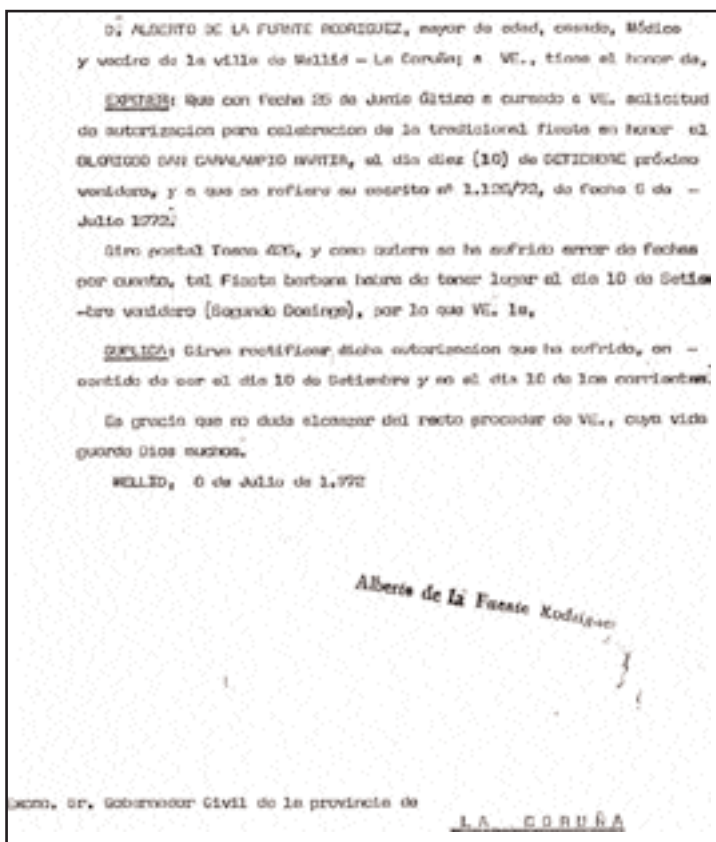
En lembranza aos seus fundadores: Don Alberto Lafuente Rodríguez e Jesús Fondevila Castro

LOIS PRADERAS

Era o ano 1946 cando dous bós amigos, o médico, D. Alberto de Lafuente e Jesús Fondevila Castro, funcionario no Concello, trazaron de facer un festexo que puxera o broche final ás festas do verán de Melide. Nembargantes esta nova festa sería distinta as demais: non sería pola honra dun santo senón para tódolos veciños de Melide e cun marcado carácter popular e de diversión. Para organizala faláron cunha terceira persoa para comentarlle a idea: Jesús Noguerol Piñeiro, que máis tarde cando se puxo en marcha a iniciativa sería un fiel colaborador do evento.

O motivo de manter unha charla con Noguerol, coñecido por moitos de nós como Jesús de *Pelos*, era porque o lugar elixido para esta nova celebración ubicárase no cruceiro onde precisamente está tiña a súa famosa taberna. Unha vez que estos tres veciños chegaron a conclusión consensuada de facer realidade este proxecto, como comisión, empezaron a xurdir as preguntas, ben o sitio onde ía ser xa o sabían pero ¿cómo Chamala?, ¿qué día elixían para celebrala? O nome axiña se lle ocorreu ao Doutor Alberto de Lafuente xa que él, natural de Santiago de Compostela, coñecía e fóra moitas veces á unha festa que acontecía no lugar de Conxo e que levaba por nome San Caralampio, así que esa foi a elección do nome para a nosa gran festa. En canto o día decidiron que fóra o primeiro domingo de setembro, aínda que poucos anos máis tarde vendo que coincidía coa celebración da Sagrada Familia, en Cazallas, decidiron mudala ao segundo e así quedou ata os tempos de hoxe.

Esta festa sería adicada ao viño pero con ledicia e moderación

Petición oficial al Gobernador civil do cambio de data

soamente para pasar uns intres de diversión e xuntanza entre todos os veciños da vila. Daquelas incluso había un premio á borracheira máis simpática, que non era para nada sinónimo de estar case en *coma etílico* ou completamente cheo, simplemente dabásalle un recoñecemento ao máis inxenioso á hora de estar bébedo pero conservando o seu raciocinio. A este respecto sei dunha anécdota na que un día un grupo de xente foron xunto aos da comisión e preguntaronlles que qué tal os atopaban para poder levarse o premio, pregunta que recibiu por resposta: *Home, pasachedevos un pouco e non valedes polo tanto nin os presentedes que estades fóra de concurso.*

A festa: os preparativos e as actividades

Días antes do acontecemento xa se poñían cartazs anunciando a gran festa polas rúas melidenses. A persoa que se encargaba de rotulalos palasmaba nos carteis *S. Caralampio*, desta escritura xurdiu que moita xente

confundiríase e en vez de dicir o festexo polo seu nome díxese: *escaralampio*. Aínda hoxe eu coñezo a xente que o segue pronunciando deste xeito.

Tamén Xosé Manuel Broz elaboraba, coa inxeniosidade, que sempre o caracterizou, bocetos nos que se podían ler críticas con senso de humor sobre as cousas que de pola aquelas datas pasaban no pobo. Expoñíalos por varios sitios da vila e moito ríamos con eles os veciños ao velos.

No Cruceiro, zona que moitos aínda lembramos, estaba soamente acementado dende a casa de *Juanito* ata a taberna de *Pelos* xa que a partires deste último lugar e ata a tenda dos *Ultramarinos Trenmixto*, ao carón do antigo Cartel da Garda Civil, o chán soamente estaba cheo de pedras e murillo. Por iso unicamente se podía bailar no espazo con firme porque noutro corría o risco de tropezar e, por riba, si había choiva podías caer nalgunhas das pozas que alí se formaban. Así que tamén o palco se situaba no solo de

cemento entre as dúas árbores que por entón existían nesta zona. Este esceario construíase con 6 bidóns, e enriba colocábase a base con hileiras de tablóns e un balconcillo para que non caerá ningún músico ademais dunha escada, todo de madeira que prestaban os aserradeiros melidenses. Tódolos anos tiña que facerse de novo a mesma tarefa porque esta obra non servía para a seguinte festa. Este palco engalanábase con ramos de mirtos e, en vez de toldo, levaba por teito dous ou tres cordeis dos que colgaban varias bombillas, luz necesaria para que os músicos poderán ler as súas partituras. Esté colocábase mirando de fronte cara a taberna de *Pelos* e a ferratería de *Rúa*, e polo tanto de costas a estrada nacional de A Coruña. O día de San Caralampio comenzaba aí sobre as doce da mañá cunha sesión vermut amenizada por un concerto, despois desta actuación todos íamonos a xantar as nosas casa. Xa pola tarde era tradicional asistir ao partido de fútbol de homes casados contra os solteiros no campo das *Granxas*, que se atopaba máis o menos por onde hoxe está edificado o Centro de Saúde. O máis curioso deste encontro era que tódalas edicións sempre gañaban os solteiros, tan fartos estaban xa os contrarios que un día nun partido *Juanito da Litera* colleu coas súas propias máns o balón e levouno a carreiras por todo o céspede ata a área dos solteiros onde depositou a pelota no punto de penaltí para meterlle a continuación un gran disparo e aínda así non meteu o gol senón que o esférico foi a parar aos prados que estaban preto do campo de fútbol. O premio desta competición consistía en que o equipo que perdía pagaban unha merendola, na que comían os dous equipos xuntos, a base de empanadas e viño. Pola noite chegaba o momento da verbena onde todo o mundo non paraba de bailar ata ben entrada a noite.

A Comisión (La fuente, Fondevila e Noguerol) sempre procuraba contratar as mellores orquestras, tanto para as sesión matinais como as nocturnas,

entre elas estaba unha creada por un fillo de Melide, chamado *Alfonso da Reina*, e outros compañeiros: a *Orquesta Oriente* que cos anos mudou o seu nome polo de *Os trovadores*. Tamén acudiron convidadas a esta festa outras como *O trébol* de Ferrol e a orquesta de Sobrado coñecida polo *coxo das cruces*, que foi quen a formou.

Dende que nacerá o San Caralampio, no 46, foron varios os anos que se celebrou no Cruceiro pero por circunstancias descoñecidas pasouse a festexar na Praza das Coles, como segue a acontecer na actualidade. A partir deste cambio de ubicación os fundadores e colaboradores tiñan por costume xuntarse nese día no bar *Orensán* preto do Xaneiro vello. Có tempo ampliouse o ábanono de actividades de ocio ao concurso de tiro á lata con escopeta de pao, competicións como a de hockey sobre patíns (hoxe desaparecida) e a cahelada con pimentos.

Unha vez que faleceron os *almas maters* deste evento, grazas a deus a festa segue a pervivir cunha gran agairame na tradición cultural da nosa vila. Estamos ledos de que sexa así pero nembargantes moitos melidenses estamos a observar que en calquera actividade que se fai de cara a esta xomada festiva só se nomea a un dos organizadores, a D. Alberto de Lafuente, deixando no baúl do esquecemento ao outro creador desta nosa festa. Feito que quen coñecíamos a Lafuente sabemos que si vivise non lle gustaría nada porque, como home de gran corazón que era, os amigos para él eran un tesouro. E vaia de mostra un botón para quen se fixe na placa que hai na Praza das Coles onde sí figuran os nomes dos dous fundadores.

Tamén algúns pensamos, e o deixamos constar como suxerencia, que o San Caralampio debería acontecer todo o sábado ata a madrugada. Deste xeito todos nós, e máis a xuventude, poderían gozar da festa con máis liberdade que na xomada dominical na que moitos teñen que marchar polo serán ao ter que ir a traballar ao día seguinte, o luns.

ACTOS OUTUBRO

- Primeira quincena de outubro: II seminario sobre o Camiño Primitivo, organizado pola asociación cultural a Toca. Lugar: Toques

-Domingo 12 e luns 13 : Festividade do Pilar en Folladela

-Cursos de informática en Toques. Lugar: Aula da Natureza: Cursiño para traballadores do réxime agrario, dúas quendas horarias de tarde, duración 60 h. Colexio vello: Curso de Informática básica e internet para a xuventude, 90 h.

- 25 setembro: en Toques unidade móbil do Centro de Transfusión de Sangue. Lugar: Souto ao carón do Concello. Horario: 16:30 a 18:300 h.

-Curso de mellora de lectura e escritura para xente maior. Lugar: Villamor, Toques.

- Concertos no Pub Gatos:
Venres 26, *Doctor Harapos* có seu recopilatorio *Intoxicación*. Hora: 1 da noite.

Sábado 27: Inicio do *Circuíto de Maxía ao vivo*, ata finais de ano, iniciáse có espectáculo do mago Rafa. Hora:12 da noite. Entrada: 3 euros

LIÑAS DE AUTOBÚS

MELIDE - A CORUÑA

De luns a venres: 9.30, 13.15, 17.00, 20.45,
Sábados: 9.30, 13.15, 17.00, 20.45
Domingos e Festivos: 9.30, 17.00, 20.15, 20.45, 22.30

A CORUÑA - MELIDE

De luns a Venres: 8.00, 11.30, 15.30, 19.00
Sábado: 8.00, 11.30, 15.30, 19.00
Domingos e Festivos: 8.00, 11.30, 15.30, 17.00, 19.00

MELIDE - FERROL

Sábados: 19.15
Domingos e Festivos: 19.15

FERROL - MELIDE

Sábados:10.30
Domingos e festivos: 17.00

MELIDE - OURENSE

De luns a venres: 9.30, 12.30, 17.00, 20.00
Sábados: 9.30, 12.30, 17.00, 20.00
Domingos e festivos: 9.30, 12.30, 17.00, 19.00, 20,00

OURENSE - MELIDE

De luns a venres: 8.00, 12.00, 15.30, 19.15
Sábados: 8.00, 12.00, 15.30, 18.00, 19.15
Domingos e Festivos: 9.30, 15.30, 18.00, 19.15, 21.00

MELIDE - SANTIAGO

De luns a venres: 6.45, 7.50, 10.15, 11.55, 14.05, 14.40 (per. lectivo), 15.25, 17.50, 20.20

Sábados: 7.50, 10.15, 11.55, 15.25, 17.50
Domingos e festivos: 7.50, 11.55, 15.25, 17.50, 20.20

MELIDE - LUGO

De luns a venres: 7.55, 10.10, 11.55, 13.35, 16.05, 16.55, 19.25, 20.50, 21.50 (só venres lectivos)
Sábados: 7.55, 11.55, 13.35, 16.55, 19.25
Domingos e festivos: 7.55, 11.55, 16.55, 19.25, 20.50

TOQUES - MELIDE
(Folladela-Fondevila)

Luns a venres laborables:
Saída de Fondevila: 10.20
Saída de Melide: 12.30
Domingos excepto último de mes:
Saída de Fondevila: 8.15 e 11.00
Saída de Melide: 13.00
Último domingo de mes:
Saída de Fondevila: 7.45
Saída de Melide: 13.00 e 14.00

MELIDE - TOQUES
(Fondevila-Folladela)

Martes e venres laborables:
Saída de Folladela: 8.30
Saída de Melide: 12.30
Domingos excepto último de mes:
Saída de Folladela: 8.40
Saída de Melide 13.00
Último domingo de mes:
Saída de Folladela: 8.30
Saída de Melide: 13.00 e 14.00

TELÉFONOS DE INTERESE

URXENCIAS					
UrxenciasSanitarias	061	Valedor do pobo	981571900	C.E.I.P nº2	.981505929
Bombeiros	080	Economía facenda	981545151	Gardería	.981505003
Incencios Forestais.....	..085	Industria e Comercio	981544341	U.A.F. de Melide	981 507742
Policía Municipal		Sevizo Galego Colocación	981125000	SANTISO	
Urxencias	092	Teléfono da Muller	900400273		
Melide	981505003	Teléfono do Menor	900444222		
Policía Nacional	091	Dirección Xeral de Tráfico	900125505	Casa do Concello	981818501
Garda Civil		Correos.	902197197	Centro de Saúde	
Urxencias	062	Auga	981242322	Agrochao	981517803
Melide	981505007	Electricidade	981147200	Visantoña	.981510749
S.O.S		Gas.	900760760	Xulgado de Paz	981 818501
S.O.S Galicia	112	MELIDE		SOBRADO	
Protec.Civil.	670498848				
TRANSPORTES					
Renfe		Casa do Concello	981505003		
Nacional	902240202	Centro de Saúde	981506176	Casa do Concello	981787508
A Coruña		Servizos Sociais	981505012	Desenvolvemento local	981787508
Santiago		Consevatorio	981507100	Centro de Saúde	981787744
Autobuses		Polideportivo	981507752	Mosteiro de Sobrado	981787509
A Coruña	981239099	Centro Social da 3ª Idade	981505706	Xulgado de Paz	981787508
Santiago	981542416	Parada de Taxis	981505390	TOQUES	
Aeropostos		Oficina de emprego	981505204		
A Coruña.	981187200	Albergue Xuvenil	981507412		
Santiago	981547500	Albergue do Peregrino	660396822	Casa do Concello	981505826
Vigo	986268200	Oficina Agraria Comarcal	981505410	Centro de Saúde	981507301
SERVIZOS E INSTITUCIÓNS				Xulgado de Paz	981505826
Atención ao cidadán	981120012	A.S.E.T.E.M-CCA	981506188		
		Fundación Terra de Melide	981507244		
		I.E.S. de Melide	981505162		
		C.E.I.P nº1	981505238		

Socios de ASETEM-CCA

Roberto Vázquez Casal e Miguel Silva Soutiño, de Integral Publicidade Galega S.L.

Ofertamos todo tipo de servizos de solucións integrais en publicidade

A maioría de nós cando oímos falar de publicidade axiña pensamos en cartazs, folletos ou medios de comunicación pero este ámbito cobre inmensos sectores neste mercado. Dende a impresión en obxectos de tódolos tamaños,

en diferentes materiais ata no eido textil. Case nada do que coñecemos pode fixir deste xeito de anunciarse e disto saben moito Roberto Vázquez e Miguel Soutiño que na súa empresa ofrecen todo tipo de reclamo publicitario.

No mes de outubro a empresa melidense INPUGAL S.L., Integral Publicidade Galega, sopla as velas do seu primer aniversario de apertura cara ao público. Soamente un ano levan funcionando e os seus propietarios, Roberto Vázquez e Miguel Soutiño, non poden estar máis satisfeitos polo balance que fan da gran acollida e do éxito que tivo o seu negocio dende que abriu as súas portas no 2007.

- Sodes a única empresa en Melide e a súa bisbarra adicada á publicidade, cómo vós xurdíu a idea de emprender esta aventura empresarial ?

- Foi dun xeito un pouco atípico. Estabamos nunha cea e durante a conversa falamos do tema e dixemos ¿porque non?. Ademais un de nós estivera traballando para este sector seis anos e coñecía dabondo de que ía o mundo da publicidade e tamén porque creíamos que a vila necesitaba no seu mercado

comercial os servizos dun negocio como este xa que carecía deste tipo de oferta.

- Contademe en liñas

Somos a única empresa destas características en toda a comarca e arredores

xerais, que é o que facedes concretamente en INPUGAL?

- A nosa empresa cobre todo tipo de solucións integrais en canto a publicidade. Non só nos limitamos a un campo concreto, ofrecemos aos clientes o reclamo que desexen en calquera superficie non só camisetas senón en chisqueiros, bolígrafos, rotulación en vehículos, logotipos para negocios... En fin, facemos de todo por iso, hoxe por hoxe, non hai nada que non poida-

Miguel Silva e Roberto Vázquez na sede do seu negocio, INPUGAL

mos elaborar no referente ao noso sector para dar un servizo totalmente completo.

- Ante tan amplo abano de ofertas, debedes ter moitos clientes ?

- Xa cando inauguramos o negocio veu bastante xente e a frase que máis oíamos entre eles era: *facía falta algo así en Melide*. Respecto a túa pregunta, si estamos moi

satisfeitos pola cantidade de clientes que temos. Ten en conta que somos unha das poucas empresas en Galicia que traballamos todo tipo de produtos así a xente atopa aquí o que precise sen ter que trasladarse ás grandes cidades e máis ata temos demanda nós de firmas ubicadas nas áreas metropolitanas que solicitan os nosos servizos.

- E qué operades máis, na comarca ou noutros sitios?

- Nun cincuenta por cento realizamos reclamos para xente de fóra da bisbarra. En

zonas, onde temos os nosos propios comerciais, como en Pontevedra, A Coruña... Agora xa empezamos a recibir pedidos incluso de cidades non galegas como Xixón ou Barcelona.

- Cómo sodes capaces de realizar tantas cousas á vez ?

- Grazas a que dispoñemos dunha ampla gama de maquinaria para elaborar de todo. Nós aquí contamos con aparellos par a a imprenta tradicional, de serigrafía, tampografía, transfer, rotulación, termografía, impresión a gran formato...

- Son moitas máquinas, pero

Elaboramos publicidade tanto en pequenas superficies como bolígrafos ata nas grandes como nos vehículos

explicademe para qué sirven?

- Pois, por exemplo, a transfer serve para as prendas de vestir, é dicir, personalizar os artigos textiles como camisetas, gorras... e podése facer con tinturas de tódalas cores. A máquina de serigra-

fía tamén traballa sobre o textil pero empregáse practicamente para todo tipo de materiais e obxectos de superficie regular, sexan do tamaño que sexan. Con ela podes realizar marcaxes para adhesivos, carátulas ou reclamos publicitarios, entre outros máis. Respecto a de tampografía permite pór a publicidade en pequenos obxectos como chisqueiros, bolígrafos, chaveiros, carteiras, calculadoras....para produtos que soen ser agasallos das empresas. Son tantas as funcións de cada máquina que sería imposi-

ble describilo nunha soa folla.

- E o tema da rotulación, en qué consiste?

- A rotulación é o emprego de texto, imáxes ou símbolos que se utiliza para unha grande cantidade de reclamos. Este mercado na

actualidade diversificouse tanto que pidennos rotulos sobre todo tipo de superficies como en vinilo, madeira, cristais, aceiro... Este proceso o aplicamos en distintos ámbitos como a publicidade dos vehículos, dos cartazs dos comercios, vallas publicitarias, escaparates, lonas... e a listaxe continúa.

- Por último, tedes en mente algún proxecto que complete aínda máis os vosos servizos?

- Ben, sempre estamos pensando en algo porque somos unha empresa nova e precisamos aínda ampliá-la máis. Pero unha das innovacións coas que imos engadir é a gravar publicidade en relieve que é máis estético, elegante e práctico para todo o mundo. Ademais este sistema conta coa vantaxe de que a marcaxe endexámais se borra, cousa que coas tinturas, queiras ou non, si pasa porque có tempo estas vánse desgastando.

Portada	P1	Deportes	P17
Editorial	P2	Axenda	P22
Melide	P3	A entrevista do mes	P23
Comarca	P8	Contraportada	P24
Empresa e comercio	P8		
Cultura e lecer	P11		

ASOCIACIÓN DE EMPRESARIOS TERRA DE MELIDE- CENTRO COMERCIAL ABERTO (A.S.E.T.E.M- C.C.A.).
Nº41.15 agosto - setembro de 2008. Distribución gratuíta. Tamén en internet: www.asetem.com

A primeira festa de San Ramón que se celebra na vila estrease cunha gran acollida e éxito entre os melidenses

O verán é a época que conta con máis festexos por metro cadrado en toda a xeografía da comarca. O bó tempo e as vacacións laborais fan que a xente non pare nas súas casas e se bote as rúas para gozar de calquera actividade ao ar libre.

Pero a creación desta festa non ten que ver só coa tempada estival senón que nace cunhas pegadas que a fan especial. Primeiro porque amosa iniciativa, ao ser un grupo de veciños, sin ningunha axuda, quenes deciden organizala na honra da súa onimástica: San Ramón, e segundo pola súa xenerosidade xa

Os organizadores xunto cós membros da charanga no Bar Cantón

que quixeron facer participes deste gran festexo a tódolos melidenses.

Os organizadores levaban na túa vida e é que sentido de humor tampouco lles falta a estes pioneiros desta

nova festa. O escenario elixido para celebrar esta romería foi a rúa Calvo Sotelo que durante todo o día encheuse de ledicia. Tamén en parte grazas a música da Charanga Tralla 101 que non deixou de soar durante toda a xornada. Ademais nesta nova festa houbo un oco para xantar baixo unha carpa polbo e carne á caldeira, foi tanta a xente que acudiu que o espazo fixose pequeno e tiveron que agardar tres quendas para poder comer. Esta primeira festa de San Ramón rematou cunha verbena a cargo do dúo Camelia que durou ata altas horas da noite.

nova festa.

O escenario elixido para celebrar esta romería foi a rúa Calvo Sotelo que durante todo o día encheuse de ledicia. Tamén en parte grazas a música da Charanga Tralla 101 que non deixou de soar durante toda a xornada. Ademais nesta nova festa houbo un oco para xantar baixo unha carpa polbo e carne á caldeira, foi tanta a xente que acudiu que o espazo fixose pequeno e tiveron que agardar tres quendas para poder comer. Esta primeira festa de San Ramón rematou cunha verbena a cargo do dúo Camelia que durou ata altas horas da noite.

Suave. Cremoso. Nutritivo.

Queixo Arzúa-Ulloa

O tradicional queixo galego

Certificado pola
Denominación de Orixe

www.arzua-ulloa.org
queixo@arzua-ulloa.org
Tño. e fax: 981 50 76 53

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL

